Üniversitede bugün de Vekilin riyasetinde bir içtima yapılacak ve kadrolar son defa gözden geçirilecek..

Milliyet

Sahip ve Başmuharriri: Siirt Meb'usu MAHMUT

Fransız Başvekili hudut-tan döndü, müdafaa tertibatının iyi tatbik edildiğini söyledi.

FİATI 5 KURUŞTUR | 8 inci sene No. 2714 | PERŞEMBE | 31 AĞUSTOS 1933 | Tel: { Müdür: 24318, Yazı müdürü: 24319. İdare ve Matbaa: 24310.

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ KÜTÜPHANESİ

İhtiyat zabit mektebi, Talebe birliği ve piyade kıt'ası geçit resminde..

Dün Türkiyede Yer Yerinden Oynadı!

Bir ölüm Münasebetile

Büyük harbin mes'uliyeti bahsi tarihin daima ihtilâflı mevzularından birini teşkil edecektir. Gerçi Versailles muahedesinin bir maddesile Almanya harbin mes'uliyetini üzerine almış bulunuyor. Fakat mes'uliyet bahsinin bu muahede maddesile kapanmadığını galip devletler de itiraf ediyorlar. Binaenaleyh mes'uliyeti Almanyanın üzerine yükleten Versailles maddesi, bu ihtilâflı meseleyi halletmekten ziyade Alman mağlûbiyetinin kahir olduğunu göstermesi itibariyle dikkate değer.

Filhakika mesele basit değildir: Avusturya, İmperatorluk İslâvları arasında yaptığı tahrikât dolayısile birinci derecede Sırbistanı mes'ul tutuyor. Rusya Balkanlardaki mahmisine taarruz ettiği için Avusturyayı mes'ul addediyor. Almanya, ilk önce seferberlik ilân ettiği için Rusyanın mes'uliyetini ileri sürüyor. İngilizler Almanyanın mes'uliyetine kanidirler. Büyük harbin Alsas Loren'i istirdat etmek için Fransa tarafından ihdas edildiğini söyliyenler olduğu gibi, Alman deniz ve ticaret rekabetini kırmak maksadiyle Büyük harbi İngilizlerin tertip ettiği de söyleniyor. Bu noktai nazarların hepsini de birer birer müdafaa eden eserler yazılmıştır. Ve bir bakıma göre biri, diğer bakıma göre de öteki haklıdır.

Harp geniş, derin ve şumullü bir hâdise olduğundan sebep ve âmilleri de çok etraflıdır. Ve bunu bir omuza yüklemek te mümkün değildir. Harbin mes'uliyetini şahıslardan ziyade o zamanki beynelmilel münasebetlerin hususiyetinde aramak lâzımdır. Bununla beraber, bu mes'uliyet bahsinden Rus Harbiye ve Hariciye nazırları Sazanof ve Suhumlinof gibi adamlar gayretkeşliklerile, İngiliz Hariciye nazırı Sir Edward Grey de ihmallerile tebarüz etmektedir. Binaenaleyh eğer harbin mes'uliyeti o zamanki siyaset sisteminden ayrılarak mutlaka şahıs üzerine yükletilmek lâzım gelirse, birinci derecede mes'ul Çarın geri aldığı seferberlik emrini tatbik etmekte devam ettiği için Rus Harbiye nazırı Suhumlinof, ikinci derecede de kabineyi ve meclisi İngilterenin giriştiği taahhütlerin mahiyetinden ancak son dakika ve bir emrivâki karşısında haberdar ettiği için İngiliz Hiriciye nazırı Sir Edward Grey mes'ul olmalıdır.

Bu iki büyük mes'ulden birincisi komünist ihtilâlinden sonra hapse atılmış ve ölmüştür. İkincisinin ölüm haberini de dünkü ajans haberleri verdi. Harp başladığı zaman Sir Edward Grey iken sonra Grey of Falladon ismini alan bu İngiliz devlet adamı, İngiliz - Fransız itilâfının imzasından sonra ilk büyük beynelmilel buhran olan Fas buhranı sıralarında İngiliz Hariciyesine geçmişti. İngiliz - Fransız itilâfını takip eden bu Fransız - Alman ihtilâfile, İngilizler yakından alâkadar olmuşlardı. Zannediyorlardı ki, ihtilâf zahiren Fas meselesi yüzünden çıkmakla beraber, hakikatte Fransız - İngiliz mukerenetinin bir aksülâmeli idi. Bunun için Fransız davasını benimsediler. Bu buhran sırasında iktidara geçen Grey, Almanyaya karşı kalbinde uyanan husumet hislerini aslâ teskin edemediğini itiraf etmektedir. Bu buhran içinde Fransaya İngilterenin ne şekilde yardımda bulunacağı mevzuu bahsolmuş ve bu, iki memleket askerleri ve bahriyelileri arasında temas vesilesi olmuştur. 1905 senesinde bu şekilde başlıyan temaslar Hariciye nazırının tasvibiyle ta Büyük harbe kadar devam etmiştir. Ve ortada İngiltere ve Fransayı birbirine bağlıyan bir muahede olmamakla beraber, dokuz sene devam eden temastan sonra İngiliz Harbiye ve Bahriye nezaretleri Fransaya karşı o derece angaje olmuştu ki, iki devlet arasındaki münasebet tıpkı Fransayı Rusyaya bağlıyan askerî ittifaka benzemişti. Bu müzakereler neticesinde Fransaya İngilizlerin yapacakları yardımın şekli de kararlaştırıldı. Harbiye nazırı Haldane diyor ki, yardımı müessir şekilde yapmak için İngiliz askerî teşkilâtında bir inkılâp yapmak lâzım geldi. İki devletin donanması da üzerlerine ayrı ayrı vazifeler aldılar. Bu vaziyetten ne İngiliz kabinesi, ne de parlamento haberdardı. 1914 yazındaki buhran çıktığı zaman, İngiliz parlamentosu, Hariciye nazırının emrivâkiî haber veren 3 Ağustos tarihli meşhur nutku ile karşılaştı. Grey bu nutkunda diyordu ki, Fransa ile yaptığımız itilâf neticesinde Fransız donanması Akdenize çekilmiştir. Fransanın Garp sahillerini müdafaaya borçluyuz. Fakat bu, bir muahede borcu değil, bir centilmen sözüdür. Ancak bu vaziyet karşısında, elini vicdanının üstünekoyan her insan ancak bir şekilde karar verebilir.

İngiliz Parlamentosu Hariciye nezaretinin ihdas ettiği emrivâkiî tevekkül ile kabul etti. Ve Avrupada başlamış olan harp te cihan harbi şeklini aldı. İşte dün bize ajansın ölüm haberini verdiği Grey'in mes'uliyet bahsindeki rolü budur. Grey olmasaydı veya bu yolda hareket etmeseydi, İngiltere harbe girmiyecek mi idi? Bu mahiyette bir suale cevap vermek hem müşküldür, hem de faydasızdır. Şunu söylemek kâfidir ki, İngilterenin Büyük harbe iştirak etmesinde birinci derecede âmil olan Hariciye nazırı Grey idi. Ve tarihin kendi hakkında verdiği bu mahkûmiyet kararını öğrendikten sonradır ki, ölmüştür.

Ahmet ŞÜKRÜ

30 Ağustos zafer bayramı hertarafta coşkun tezahüratla tes'it edildi

Şükrü Naili Paşanın hitabesi

30 Ağustos; dünya durdukça ayakta duracak bir şaheserdir..

Dün İstanbul gene en müstesna günlerinden birini yaşadı. Türkün zafer ve kurtuluşunu müjdeleyen 30 Ağustos bayramını kutlulamak için halk erkenden sokaklara dökülmüştü. Sabah, saat dokuzdan itibaren önlerinde muzika ile, geçen askerlerimizin güzergâhında halk, saflar halinde sıralanıyorlardı. Her tarafta bayraklarla süslenmiş, şehir bayram günlerinin manzarasını almıştı Yapılan programa göre, 30 Ağustos günü, sabah saat 9 dan itibaren Kolordu kumandanlığı tebrik ıeri kabul etmeğe başlamıştır. Zafer bayramı ayni zamanda Tayyare bayramı olduğu için bu tebriklere de şehir ve Tayyare cemiyeti azaları da iştirak etmişlerdir. Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşa, tebrikâtı kabul ettikten sonra, saat 10,5 ta yanında İstanbul vali ve belediye reisi Muhittin ve erkânı harbiyesi olduğu halde Be-

(Devamı 5 inci sahifede)

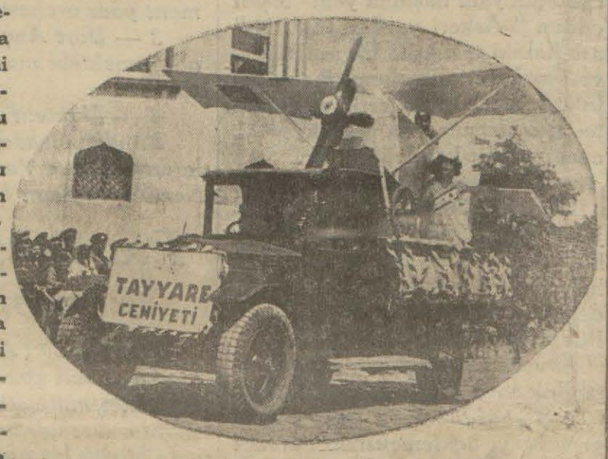

Resmi geçitte tayyare timsali geçiyor..

İstanbulun üç tayyaresine ad konma merasimi ve Galip Bahtiyar B. in nutku

Dün İstanbulun üç tayyaresine ad kondu

Yeşilköyde büyük merasim yapıldı

İstanbul şehrinin orduya bu sene hediye ettiği yeni üç tayyareye dün Yeşilköy tayyare meydanında merasimle isim konulmuştur.

Beşiktaş tayyaresinin pilotluğuna birinci mülâzım Arif Hikmet, rasatlığına birinci mülâzım Vehbi Can, Bakırköy tayyaresinin pilotluğuna mülâzım Hüseyin, rasatlığına birinci mülâzım Fazıl, Küçükpazar tayyaresinin pilotluğuna mülâzım Burhan, rasatlığına da makinist Nimet Beyler tayin edilmişlerdir.

Beşiktaşlılar tayyarelerine pervane şeklinde yapılmış gayet güzel bir buket te koymuşlardır.

Merasim çok sade, fakat çok heyecanlı ve çok samimî olmuştur. Civar köylüler merasime kafile kafile ve ara-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Gazi Hz.

Müşir Fevzi Pş. Hz.ni kabul buyurdular

YALOVA, 30. A. A. — Reisicümhur Hazretleri bugün saat 16 da erkânı harbiyei umumiye reisi Müşir Fevzi Paşa Hazretlerini kabul buyurmuşlardır.

Balkan misakı ve Başvekilin seyahati

Yugoslavya Hariciye nazırı da Ankaraya geliyor

Sofya'da neler görüşülecek

Sofyadan Novosti Zagreb gazetesine verilen habere göre Başvekil İsmet Paşanın Sofya seyahati Türkiye ile Bulgaristan arasında bir ticaret mukavelesi akdini istihdaf etmektedir. Bu gazete ayni zamanda İsmet Paşanın Bulgar payitahtında vuku bulacak ziyaretlerinden istifade ederek Yunanistan ile Bulgaristan arasında mevcut muğlak meselelerin halli için tavassutta bulunacağını yazmaktadır. M. Titulesconun Sofyaya vaki olacak ziyareti de Bulgaristan ile komşuları arasında iki taraflı birer misak akdini teklif içindir. Bu misak umumî Balkan misakı akdini kolaylaştıracak bir şekilde olacaktır. Muhabir, Yugoslavya Hariciye nazırı M. Yevtitch'in yeni Türkiye cümhuriyetinin onuncu yıldönümünde yapılacak merasimde hazır bulunmak üzere İstanbula gelirken Sofyaya da uğrayacağını zannediyor.

M. Titulesco

Tayinler bitti

Yarın sabah yeni teşkilât işe başlıyor

İstanbulun kadim Defterdarlık teşkilâtı bugün son gününü yaşıyor ve bu akşamdan itibaren Maliye tarihine bırakılıyor Yarından itibaren İstanbulda yepyeni bir mali teşkilât kurulmaktadır. Defterdarlık teşkilâtı üzerinde üç sene evvel yapılan tadilât ameliyatta istenilen faydayı temin edemediğinden Defterdarlık teşkilâtının kaldırılmasına şiddetle lüzum görülmüştür. Bu lüzum katiyet halini almış ve işte yarın Defterdarlık kaldırılarak yerine mürakiplik teşkilâtı ko-

(Devamı 6 ıncı sahifede)

Yeni muhakemat müdürü İ. Sıtkı B.

" Acı patlıcan " tefrikamız pek yakında bitiyor. Hemen arkasından

ESRARSIZ HAYAT

Hollywood'da sinema yıldızlarının romanı...

Zamanımızın en maruf kadın romancılarından Avusturyalı

VİCKİ BAUM'ın

en güzel eserlerinden biri.

"Grand Hotel" müellifinin bu eserinde

EN SEVDİĞİNİZ SİNEMA ARTİSTLERİNİ

başka isimler altında bulacaksınız... Bakalım kendilerini tanıyabilecek misiniz ?..

Jandarma Terfi listesi

Terfi edenlerin isimlerini neşrediyoruz..

ANKARA, 30 (Milliyet) — Tasdikten çıkan jandarma zabitleri listesi terfi edenlere tebliğ edilmiştir.

Miralaylığa terfi edenler

4 cü J. mnt. ku. m. Asım Bey, 9 cu J. munt. K. Fevzi Bey

Kaymakamlığa terfi edenler

Balıkesir V. J. K. Hasan, Sıvas V. J. K. A. Zeki, Bursa V. J. K. Nevzat, Erzurum V. J. K. M. Vehbi, Kocaeli V. J. K. Hüsnü, Kırklareli V. J. K. A. Rıza, Zonguldak V. J. K. Cemil, 11. J. mnt. K. V. Süheyil, J. U. K. 5. S. de. A, Rıza Beyler.

Binbaşılığa terfi edenler

Zonguldak J. Bl. K. Salih, Kızılca-

(Devamı 5 inci sahifede)

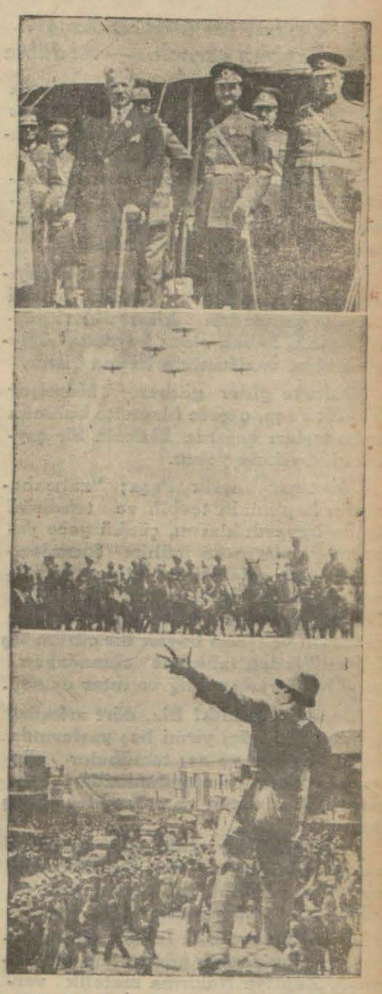

Dün Ankarada yapılan 30 Ağustos geçit resminde hususi fotoğraf muhabirimiz tarafından çekilen ve tayyare postasile yetiştirilen intibalardan: Millî Müdafaa Vekili geçit resminde. — Bir süvari taburu ve tayyarelerimizin geçişi. — Abidenin önünde temsilî geçiş..

Bu da kadın dedikodusu

Genç Kızlar Kulübü asıl maksadı istihdaf etmez mi?

Nezihe Muhittin H. hücum ediyor!

Nezihe Muhittin H.

Kadınlar Birliği bir genç kızlar klübü açmak için tetkikat yapmaktadır.

Genç kızlar için bir de kamp tesis edilecek, burada genç kızlara içtimaî terbiye, muaşeret usulleri öğretilecektir. Birlik genç kızlar klübünün ihtiyaçları için lâzım gelen maddî vasıtaları temin için muhtelif makamat nezdinde teşebbüsler yapmaktadır. Fakat Kadınlar Birliğinin bu teşebbüsü bir çok itirazlarla karşılanmaktadır. Bu işin muvaffak olamıyacağını söyliyenler de vardır.

Eski Kadınlar Birliği reisi Nezihe Muhittin Hanım, Kadın Birliğine şiddetle hücum etmekte, hiç bir hayatiyet gösterilmiyen birlikte bu teşebbüsün müsbet bir şekilde neticelenemiyeceğini söylemektedir.

Nezihe Muhittin Hanım dün bir muharririmize bu hususta demiştir ki:

— Kadın Birliği on senelik bir maziye maliktir. On sene evvel ilk programı yaptığım zaman bir genç kızlar klübü tesis etmek te programa dahildi.

Altı sene oluyor ki ben, birlikten çekilmiş bulunuyorum. Bu müddet zarfında kadınlar birliği iş olarak ne yapmıştır. Maamafih ortada yapılan şeyler yok değil.. Meselâ balolar, tenezzühler var.. Bunların çok muvaffakıyetli olduğunu işitiyorum. Yalnız bu hanımlara şunu tavsiye ederim ki çizdiğim programı ve fikirlerimi altı sene sonra ortaya koyuyorlar, hem de birlik evvel-

(Devamı 2 inci sahifede)

Takdiri kıymet komsiyonu İçtima halinde . . .

Vapurlar bağlanıyor, kıymetler bugün bildirilecek

Komisyon Dün Toplandı

Türk limanları arasında posta nakliyatı hakkındaki kanun yarından itibaren meriyete giriyor. Henüz aralarında teşkili lâzım gelen şirketin tasdik ve teşcili muamelesini yaptırmayan hususî vapurcular, bu akşamdan itibaren vapurlarını bağlamağa mecbur tutulmuşlardır. Yarından itibaren vapurculuk şirketi resmen teşekkül edip faaliyete geçinceye kadar Türk limanları arasındaki posta nakliyatını yalnız başına devlet deniz yolları işletme idaresi temin edecektir. İdare, bu maksatla hususi vapurlardan Erzurum, Nilüfer, Saadet, Asya, Bartın Sakarya, Millet, Uğur, Kırlangıç ve Dumlupınar vapurlarını kiralamıştır

(Lûtfen sahifeyi çevirinizde)

Tarihî tefrika: 100

Yıldızdan Ordu Köşküne

Yazan: S. N. Her hakkı (Milliyet) indir.

Hidive yazılan ferman

2

"Tevbih ve tekdirişahane"! — Mabeyinde İngiliz casusları! — Riza Paşanın curnalı. — Abdülhamit, kıyametleri koparıyor!

Ahmet Arabi vak'asından sonra Hidiv Tevfik Paşanın yerine Abbas Hilmi Paşa geçmişti. Yeni Hidiv'e yazılacak "Hidiviyet fermanıâlişanı,,nda, mabeyince yapılması emir ve irade olunan tashih ve ilâveler için gece yarısı Babıâliye çağrılmış ve sabaha karşı evlerimize dönmüştük.

Avdette,, vaktin geç olması dolayısile ahbap, arkadaş, resmî, hususî tanıdıklarımızdan kimsecikleri görmemiştik. Sabah oldu; bermütat öğleye doğru, vazifemizin başına gittik.

Daireye gider gitmez, Müsteşar Tevfik Paşa, o gece hizmette bulunan arkadaşları çağırdı. Bizlerin bir şeyden haberimiz yoktu.

Müsteşar Tevfik Paşa; "zatışahanenin hepimizin tevbih ve tekdirini irade buyurduklarını, çünkü gece yazılan yazıların en mühim kısımlarının İngiliz sefaretinin eline geçmiş ve sefaretten de telgrafla Londraya bildirilmiş olduğunu ve esrarıdevletin tereşşüh ve işaesi büyük bir cürüm teşkil ettiğinden tahkikat olunacağını,, ağır bir tarzda tebliğ ve ihtar eyledi.

Donduk, kaldık! Biz, dört arkadaş henüz yirmi üç, yirmi beş yaşlarında genç, masum ve acı tecrübeler görmemiş kimseler olduğumuzdan aşırı derecede mahzun ve mükedder olmuştuk.

Hele şükürler olsun, bir taraftan saray ve diğer taraftan Babıâlice derin ve esaslı tahkikat yapılmış ve nihayet bir mabeyincinin (!) o gece, gizlice Tarabyadaki İngiliz sefarethanesine bir adamını gönderdiği anlaşılmıştı. Zaptiye Nazırına metelik vermiyen, Sadrazamlara, "elâman!,, Dedirten ve curnallarını doğrudan doğruya Padişaha arzetmeğe mezun olan azılı hafiye serkomiser mektepli Ahmet Efendi, Babıâli koridorlarında devlet ricalini, devlet memurlarını tarassut ile meşgulken, İngilizler muntazam teşkilâtları sayesinde esrarıdevleti "Mabeyinihümayun,,dan çaldırıyorlardı.

Bu iş, uçanla kaçan elinden kurtulmıyan mektepli Ahmet Beyin yapabileceği bir casusluk değildi. Mektepli Ahmet Beyin hafiyeliği, hakikatte, "mektepli,, değil, "alaylı,, hafiyelikti. Asıl "mektepli hafiyeler,, tereyağından kıl çeker gibi, istediklerini, dilediklerini dakikasında, saatinde, sıcağı sıcağına haber alıyorlardı. Maharet burada idi. Yoksa, bir memleket efradını birbirine düşürmekte şahsî ve hasis faydalardan başka netice çıktığı yoktu.

Marifet, mektepli Ahmet Beylerin, hariçten tırpan atan ecnebi casuslarına, ecnebi casusluğuna karşı durmaları idi. Evvelce söylediğimiz gibi bu da kabil değildi.

Yeni Hidiv Abbas Hilmi Paşaya yazılan fermanda «Vice roi - Vişruva» mukabilinde olmak üzere "Sadrazamlık,, payesi verilerek sadaretin elkabı teşrifatisi dercolunuyordu.

Binaenaleyh ötedenberi sadrazamlara mahsus olarak yazılan fermanda görüldüğü üzere:

Mürettibi meratibi Hilâfetül kübrâ, Mükemmili namusul saltanatül - uzmâ

Tabirleri kullanılmıştı.

Sultan Hamide, bir taraftan verilen curnal -- ki o vakitlerde kuvvetle şayî olduğuna göre Riza Paşa canibinden takdim olunmuş imiş!.. da, bu her iki ibarenin pek muzir ve tehlikeli olduğu arzedilmiş, hilâfet ve saltanat kelimelerindeki "T,, harfleri "Tâi tavil,, yani "uzun tekneli,, şekilde yazılmayıpta, yuvarlak "Hüve,, zamirine mülhak olarak yazılır ise Hilâfet ve saltanat Hidiv'e devriferağ olunmuş, demek olurmuş!

Hakanı mahlu, bu curnalı alınca ateşi evhamı alevlenmiş, kıyametleri koparmağa başlamış!

Vaktin Şeyhülislâmını ve Muhacirin Komisyonu Reisi Riza Paşayı, mabeyinci Ragıp ve Besim Beyleri çağırmış, reylerini, mütalealarını sormuş. Bu zevat ta, mezkûr ibarenin; zararlı, hatalı, mahzurlu olduğunu, arapça terkiplerin suistimali mümkün ve varit bulunduğunu söyleyince işbüyümüş, Padişahın merakı, telâşı artıkça artmış!

Saray, Hidiv'e yazılacak fermandaki ibarelerin «Tâi tavil» ile mi, yoksa "Hüve,, zamirine mülhak olarak mı yazılacağını münakaşa ediyor! Halbuki İngiliz sefarethanesi meselenin ruhunu, esasını öğrenmiş, Londrayı telgrafla haberdar etmiştir.

Sarayın münakaşası, kırk yıllık sadaret teşrifat elkapları, yazıla yazıla kokmuş ibareler üzerinedir. En mühim meselelerin ne gibi nıkatı nazardan mumakeme ve münakaşa edildiklerini ve devrin siyasî meşguliyetlerindeki heyecan ve telâşları ne gibi noktalara tevcih ve inhisar ettirildiğini anlatmağa bu misal de kifayet edebilir.

(Bitmedi)

Yarın:

Hidiv'e yazılan ferman

3

Sadrısabık Sait Paşanın mütalaası. — Sultan Hamidin hiddet ve gazabı! — Padişahın dediği dedik!

Bu da kadın dedikodusu!

(Başı 1 inci sahifede)

ce iyi idare edilmemiş gibi garip şeyler söyliyorlar.

Bir takdir istemiyorum. Hiç olmazsa sussunlar. Kadın Birliği ismini taşıyan bu müessese hakikaten kadınlar birliği midir?.. Orası malûm değil.. Eğer kadın birliği kadınlık âleminde hakikî bir alâka uyandırmış olsaydı, iki yüz elli bin kadar kadın nüfusu olan İstanbulda — bizim memleketteki cemiyetlere karşı alâkasızlığı da nazarı dikkate alarak söyliyorum — hiç olmazsa bir kaç bin azası olması lâzım gelir. Halbuki bugün kongrelere müteaddit davetlerden sonra bile ancak 45 hanım gelmesile anlaşılıyor ki cemiyetin bir kaç yüz azası vardır. Bir cemiyetin umumî azası alâkasını ancak kongrelerde isbat edebilir. Binaenaleyh kadınlar birliğine hiç bir alâka yok demektir. Kadınlar Birliği ismini bu cemiyet için fazla görüyorum.

Memleketin münevver kadınlığı bu Kadın Birliği ile meşgul olmuyor. İşi olmıyanlar burada çalışıyor görünüyorlar. Kadınlar Birliği, hayatiyeti kalmamış bir birliktir. Evvel yapılacak bir çok işleri varken genç kızlar klübü açılmasına şaşıyorum. Maamafih muvaffakıyetler dilerim. Kadınlar Birliğinin bugün artık vazifesinin bittiği zannedilmemelidir. Lodrada kadınlar erkekler gibi bütün haklara maliktir. Oyle olduğu halde yüzlerce kadın birliği var, çalışıyorlar. Romanyada beş yüz kadın cemiyeti var.

Altı sene evvel genç kızlar klübünü tesis etmiş ve bir de kamp kurmağa muvaffak olmuştum. Bir gün birlikte oturuyordum. Alman sefirinin kızı Matmazel Nadolni fakir çocuklar için hazırlamış olduğu hediyelerle içeri girdi, bu genç kızın içeri girişindeki ve tavrındaki bütün nezahet, incelik, genç kızlığa ait nezaket eserleri üzerimde çok cazip bir tesir yaptı. Esasen genç kızlar için Kadın Birliği bin türlü fedakârlıkla çalışmak azminde bulunuyordu. Konferanslar tertip ediyor, broşürler neşrediyordu. Bu genç kızın üzerimde yaptığı tesir üzerine: Işte dedim, bir genç kız nümunesi, terbiye meselesi konferanslardan, broşürlerden yani bilvasıta yapılan tedbirlerden ziyade bilfiil tatbikat ile hallolabilir dedim.

Terbiyenin, daha ziyade maddî bir vasat hazırlamakla temin edilir bir şey olduğu açık bir hakikatti. Edükasyonu yüksek bir tabaka ile terbiyeden mahrum zümreyi bir araya getirmek, yüksek tabakada karakterler takarrür ettiği için, şüphe yok ki, olmamış, yapılmamış insanlara intibak edeceği tabiî idi. Biz, münevverlerle, olmuşlarla, basitleri ve gerileri bir araya getirmek suretile mefkûremize vasıl olabileceğimizi düşünmüştük. Bir genç kızlar klübü tesisine o günden itibaren başladım. Müracaat ettiğim kimseler çok münevver insanlardı. Bu biraz da paraya bağlı bir mesele olduğu için hemen bütün lâzım olan eşyasile bir klüp meydana getirmek kolay değildi. Yalnız programı tanzim ettim. Ve o esnada tam kamp zamanı olduğundan işe bir kampla başladım. Kamp bir genç kızlar klübünün teferrüatı olabilir. Fakat hiç bir zaman esası değildir. O zaman eylûl içinde değil, temmuz sıcakları içinde bulunuyorduk. Zaman, o zamanın şartları, ancak kamp kurmağa müsaitti. Kamp pek muvaffakıyetle kurulduğu gibi, garip ve içinden çıkılamıyacak bir zihniyetle o kadar da kolaylıkla yıkıldı.,,

Bu on vapur, bu akşama kadar sahipleri olan firmalar hesabına seyrüseferlerine devam edebilecek, fakat yarından itibaren devlet deniz yolları işletme idaresi nam ve hesabına çalıştırılacaktır. Diğer hususî vapurlar da bağlanacaktır.

Limanlarımız arasında tatbik edilmek üzere hazırlanan ve İktısat vekâletince tasdik edilen yeni yolcu tarifelerile vekâletin ihzar ettiği seyrüsefer programı da yarından itibaren tatbika başlanacaktır.

Vapurculuk şirketi mukavelesi

Teşekkül etmekte olan vapurculuk şirketinin hakemler tarafından hazırlanan ve vapurcular tarafından imzalanan mukavelesi esasiyesini, dün akşam avukat Müslim Bey İktısat vekâletine takdim etmek üzere Ankaraya götürmüştür.

Kıymetler bugün anlaşılacak

Hususî vapurlara kıymet takdirine memur komisyon, zafer bayramı münasebetile umumî tatile rağmen dün de toplanmış ve vapurların kıymetlerinin takdirinde aza arasında çıkan bazı hesap itilâflarının halline çalışmıştır. Bu ihtilâflar halledilmiş oduğundan takdiri kıymet mazbatalarının ihzarı için vapurculardan 1800 liralık pul istenmiştir. Biçilen kıymetler, bugün resmen deniz ticaret müdürlüğüne bildirilecek ve vapurculara tebliğ edilecektir.

Komisyon, takdiri kıymet işi için azaya verlecek ücreti de bugün vapurculardan isteyecektir.

HARICI HABERLER

M. Daladier Huduttan döndü

Fransız başvekili teftişlerinden memnun kaldı

PARİS, 30 (A.A.) — Havas Ajansı bildiriyor: Müstahkem şark mıntakası teftiş seyahatini bitirine M. Daladier dün saat 16 da Strasbourg'dan bir askerî tayyare ile hareket etmiştir. M. Daladier saat 18,15 te Le Bourget'ye gelmiş oradan otomobille Parise gitmiştir.

M. Daladier memnun

PARİS, 30 (A.A.) — Dairesine girmekte olduğu sırada kendisine sorulan bir suale cevaben M. Daladier resmî beyanatta bulunmaktan imtina etmekle beraber şarkta yapmış olduğu seyahatten pez ziyade memnun kalmış olduğunu gizlememiş ve ilâveten şu sözleri söylemitşir:

Bilhassa hududumuzun müdafaa tertibatını vücude getirilmesine tahsis edilmiş olan kredilerin ne gibi şerait altında kullanılmış olduğunu anlamak istedim.

Bu teftiş seyahati, bu müdafaa tertibatının iyi düşünülmüş ve iyi icra ve tatbik edilmiş olduğunu anlamamamedar oldu. Seyahatimin tamamile teknik mahiyetini muhafaza etmek hususundaki arzuma rağmen halk her tarafta bana karşı teveccühkâr istikballer yaptı. Bundan çok mütehassis oldum.

M. Daladier sözüne nihayet verirken hudut mıntakasındaki halkın sakinane ve azimkârane hattı hareketini takdir ile yadetmiştir.

Yahudilere karşı

Alman propaganda nazırının bir nutku daha

BERLİN, 30 (A.A.) — Dün şark Alman pazarına olan merbutiyetlerini göstermek için Almanyanın her noktasından gelen otomobilcilerin muvasaleti münasebetile Dantziğ hükûmeti tarafından tertip olunan kabul resminde Alman propaganda nazırı M. Goebbels demiştir ki:

"Milliyetperver sosyalist Almanya başka milletlere ait olanları onlara vermek istiyor. Fakat, diğer milletlerin de Almanyaya ait olana hürmet etmelerini talep ediyor.

Milliyetperver sosyalist Almanya beynemilel yahudilerin tertip ettiklerî suikasta karşı kendisini müdafaa etmek mecburiyetindedir. Almanyada ki mevkilerini kaybeden bu yahudiler şimdi Rayiş aleyhinde hasmana bir mücadeleye girişmiş bulunuyorlar.

Sıra Avusturya Yahudilerine mi geliyor

PARİS, 30 (A.A.) — Sinoist kongresi faal komitesi, Arlosoff'un katli münasebetile yeniden tetkik taraftarları aleyhine yapılan ittihamnamelere dair kongreye yapılacak teklif hakkında henüz anlaşamamıştır.. Göze müdahalenin birisi, Viyanalı M. Valdmann tarafından yapıldı. M. Valdmann, Alman yahudilerinin âkıbetinin Avusturya yahudilerini de tehdit ettiğini söyledi ve kongreyi Avusturyanın ırkçılık aleyhindeki mücadelesine yardıma davet etti.

Tevkifler

BERLİN, 30 (A.A.) — Büyük bir polis hareketi neticesinde 306 şüpheli kimse tevkif edilmiştir. Bunlardan 12 si alıkonularak geri kalanlar tahliye edilmişlerdir.

Yahudiler toplanıyor

CENEVRE, 30 (A.A.) — Bütün dünya yahudileri namına salı günü Cenevrede toplanacak konferansta Almanyadaki yahudilerin evvelce haiz bulundukları hakların kendilerine iadesini temin için yahudiler tarafından girişilecek hareket ve teşebbüsün ana ve nazım hatları hakkında müzakere ve tetkikler yapılacaktır.

Türk - Yunan Dostluğu..

M. Venizelos ta Türkiyeye geleceğini bildirdi

ATINA, 30 — Fransadan gelen telgraflara nazaran M. Venizelos Atina gazetelerinden birinin muharririne vaki olan beyanatında siyasî hayattan çekileceğine dair olan rivayetleri tekzip etmiştir. M. Venizelos, siyasî faaliyetine yeniden başlamak için yakında Yunanistana avdet edeceğini teyit etmiş ve Yunanistanın haricî siyasetine temas ederek Türk — Yunan dostluğunun iyiliklerinden, Türk ve Yunan mukarenetinden bahsetmiştir.

M. Venizelos, bundan sonra hükûmet adamları ile temas etmek üzere yakında dost Türkiyeyi ziyaret edeceğini ilâve etmiştir.

M. Herriot Rusyada

TCHKHAS, Sovyet Rusya 30 A.A. — M. Herriot ve arkadaşlarile Fransız sefiri, dün saat birde Nieprogues den buraya gelmişlerdir.

Misafirler Dniper bendini, Hidro elektrik santralini gezmişlerdir.

10 milyon koyun öldü

PARİS, 30. A. A. — Temps gazetesi, cenubî Afrikada, nihayete ermiş olan kuraklık neticesinde 10.000.000 koyunun ölmüş olduğunu bildirmektedir.

Avusturyada Milis teşkilâtı

Polis kuvvetleri 10 bin kişi arttırılacak mı?

PARİS, 30. A. A. — M. Vangoin tarafından Avusturyada pek yakında bir federal milis teşkil edileceğine dair verilmiş olan haberler bahseden Petit Parisien gazetesi diyor ki :

Bu mesele evvelce Viyana hükûmeti tarafından Avrupa hükûmetlerine mübhem bir şekilde bildirilmiş idi. Mesele, polis kuvvetinin muvakkaten 8 ilâ 10 bin kişi kadar arttırılmasından ibaret idi. Ve bu husus hakkında girişilmiş olan müzakerelerin daha sarih bir şekil almış olduğu zannedilmiyordu.

İhdası mutasevver yeni kuvvetlerin gerek mahiyeti ve gerek servislerinin müddeti hakkında katî bir itilâf hasıl olmuş olduğunu da zanntemiyoruz.

Polis kuvvetlerini muvakkaten takviye etmek maksadile sekiz ilâ on bin kişilik bir kuvvet vücuda getirmekten başka bir şey mevzuu bahis olamaz. Hele asil mesleki ordunun yani başında her ay on bin kadar efradın silâh altına alınarak altı ay askerî talim gördükten sonra terhis edilmeleri katiyen mevzuu bahis değildir.

Askerî yardım teşkilâtı

VİYANA, 30. A. A. — Yarı resmî Correspondance gazetesinin bütün gazeteler tarafından neşredilen bir tevzihinde Avusturya ordusunun yani başında yeni teşkil edilen " Askerî yardım teşkilâtı" nın hakikî manasile bir milis kuvveti mahiyetinde olmadığı, bu teşkilâtın mecburî askerlik usulünün tesisi manasına da gelemiyeceği ehemmiyetle kaydedilmiştir.

Almanlar nediyor ?

BERLİN, 30. A . A. — Volf Ajansından : Avusturyanın silâhlı kuvvetlerinin artırılması meselesi hakkındaki mutalealarını kaydeden Correspondance Diplomatico Politique allemande diyor ki :

Avusturya hükûmeti, kendisine taalluk eden noktada silâhları bırakma konferansının elde edeceği neticeyi beklemeksizin hareket geçmiştir. Fakat bunda şaşılacak bir şey yoktur. Çünkü konferansın mesaisi yürümekte değil adeta sürüklenerek ilerilemektedir.

Milyarlık dava

Viyanada zamanımızın en büyük davası açılıyor

LONDRA, 30. A. A. — Daily Mail, Viyanadan haber alıyor :

İmperator Charles'ın kardeşi, arşidük Maximilien de Habsbourg Viyanaya gelmiştir. Arşidük avukatları ile beraber, zamanımızın en büyük davasını hazırlıyacaktır.

Arşidük kendi ve Habsbourg ailesinin 50 azası namına, Avusturya Macaristan hükûmetinden ayrılmış olan hükûmetlerden, gayri kanunî bir şekilde zaptedilmiş telâkki ettiği menkul ve gayrimenkul emlâkin iadesini veya bir milyar tahmin ettiği tazminatın verilmesini dava edecektir.

Avusturya hududu

VİYANA, 30. A. A. — L'Officieuse Correspondance Politique, gazetelerin Avusturyada mecburî askerlik yapıldığını telmih eden neşriyatı hakkında bir tavzih yapmaktadır.

Muntazam ordu kadrosuna dahil, gönüllülerden muvakkat ve yardımcı bir kıt'a ihdasından, yeni teşkilâtın askerî kanunlara ve emirnamelere tabi tutulacağı anlaşılmaktadır.

Hükûmet, muntazam orduda olduğu gibi 6 sene olmıyacak beş, altı ay olacaktır.

Yardımcı kıt'alar ve federal ordu yekûnu, Saint - Germain muahedesi mucibince, 30.000 kişiyi aşmıyacaktır.

Amerikada işsizler azalıyor

VAŞİNGTON, 30 (A.A.) — N. İ. R. A. nın teşebbüse başladığı günden beri, tahminen iki milyon kişiye iş bulunmuştur.

M. Johnson:

— Bu daha bir başlangıçtır. Demiş ve millî kalkınma mücadelesine mâni olabilecek derecede zengin ve kuvvetli hiç bir şirket ve grubun mevcut olmadığın ilâve etmiştir.

Bulgar kralı Pariste

PARİS. 3 (A.A.) — Bulgar kralı Boris, saat 21,15 te buraya gelmiş ve riyaseticümhur dairesinde merbut kotrol amiral Lelizat tarafından karşılanmıştır.

SON DAKİKA

Zafer bayramı Bursada emsalsiz bir surette kutlulandı

BURSA, 30 (Telefonla) — Zafer ve Tayyare bayramı şehrimizde emsalsiz tezahüratla tesit edilmiş her taraf bayraklarla donatılmıştır. Merasime 9,30 da başlandı. Hükâmet meydanını dolduran binlerce halk ve askerin alkışları arasında kürsüye çıkan genç mülâzim Kâmil Beyin hararetli hitabesine Fırka kumandanı Adil Paşa tarafından ayni meraret ve heyecanla mukabele edilmiştir. Parlak süngülerile Türk milletine zafer ve kurtuluş temin eden kahraman orduya ve Gazi Hazretlerine minnet ve şükran hislerini bildiren genç bir mekteplinin heyecanlı hitabesi de hazırunun gözyaşları arasında dinlenmiştir. Bundan sonra vilâyet konağı karşısında mevki alan müfettiş Ali Sait, Ali Hikmet, Adil Paaşlarla vali ve belediye reisi ve mebuslar ve kesif halk kütlesi müvacehesinde geçit resmi yapılmıştır. Bunu müteakip resmi kabul yapılmıştır. Fırka kumandanı Adil Paşa halkın tebrikâtını kabul etmişlerdir.

Uludağda imdat evlerini teftiş

BURSA, 30 (Telefonla) — İdman cemiyetleri ittifakı umumi merkezi reisi Erzurum mebusu Aziz Bey şehrimize geldi. Aziz Bey buradaki spor klüpleri reislerile temas etmiş, stadyumu gezmiş, Ulu dağda da bir tetkik seyahati yapmıştır. Bu meyanda dağ klübünün Ulu dağda yaptırdığı imdat evlerini teftiş etmiştir. Kendilerine bin lira vermiştir.

BURSA, 30 (Telefonla) — Meclis Reisi Kâzım Paşa Hazretleri şerefine bu akşam bir ziyafet verilmiştir.

Çankaya; Zafer kupasını kazandı

ANKARA, 30 (A.A.) — Bugün yapılan zafer kupası maçında Çankaya takımı sıfıra karşı bir sayile Gençlerbirliğini yenerek kupayı kazanmıştır.

Eylûlün ikinci günü Varşova radyosu Türk konseri verecek

VARŞOVA, 30 (A.A.) — Eylûlün ikinci günü Varşova saatile saat sekizde, Varşova radyosunda bir Türk konseri verilecektir. Program şöyledir: 1 — İstiklâl marşı ve Leh millî marşı, 2 — Divertissement pour orchestre (Adnan Bey) M. Oziminski'nin idaresinde.

3 — Dört Anadolu şarkısı (Cemal Reşit Bey) Ankara Musiki Muallim mektebi muallimlerinden M. Kazimir Çekotovski teganni edecektir.

4 — Muhtelif alaturka plaklar.

Bundan maada cümhuriyet ilânının onuncu yıldönümü münasebetile de o akşam Varşova radyosunda bir Türk gacesi tertip olunacaktır. Bunun programı bilâhara bildirilecektir.

Plastiras hareketine iştirak eden zabitler cezalandırılacak

ATİNA, 30 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor: Yunan meclisinin dünkü celsesi çok hararetli olmuş ve bu sabah dörde kadar sürmüştür. Hükûmet mart altısında Plastiras hareketi hâdiselerinde zimethal olan zabitlerin tebidi hakkındaki kanun lâyihasının reye konulması meselesinde büyük bir galebe temin etmiştir. Muhalefetin ısrarına rağmen meclis derhal müzakere icrasını 80 reye karşı 124 reyle kabul ve lâyihayı ilk kraatinde tasvip etmiştir.

Boğazlar ve Yunanistanın vaziyeti

ATİNA, 30 (A.A.) — Atina Ajansı bildiriyor: Bir takım gazeteler Boğazlar hakkında bir misak yapıldığı takdirde Yunanistanın alacağı vaziyete dair bazı haberler neşretmişlerdir. Bu haberler mesul mahafilin görüş ve düşünüşlerini aksettirir bir mahiyette değildir Türkiyeye sıkı ve samimî dostluk rabıtalarile bağlı olduğu malûm bulunan Yunanistan Boğazlarda ilişiği olan meselelerle pek ziyade alâkadar olmaktadır. Yunanistan böyle bir misak hakkındaki vaziyetini -bu misakın havi olacağı madde ve hükümleri öğrendikten sonra - kararlaştırıp tanzimedecektir.

Mühim bir altın kaçakçısı yakalandı

Gümrük muhafaza teşkilâtı dün gece çok mühim bir altın kaçakçı şebekesini meydana çıkarmıştır. Teşkilât memurları dün, tatil olmasına rağmen, öteden beri takip etmekte oldukları bir kaçakçıyı yakalamağa muvaffak olmuşlardır. Bu altın kaçakçısı Jozef isminde İzmirli bir Musevidir. Kaçak 105 altın tek lira, 12 beşi bir yerde, 4 iki buçuk lira. Bu altınlar ecnebi vapurlarına kaçırılırken yaklanmıştır. Muhafaza müdürü Hasan Bey ve şefler geç vakte kadar çalışmışlardır. Kaçakçı Jozef zabıtaya teslim edilmiştir.

Asurîler meselesi Cemiyeti akvamda

Temps gazetesinin verdiği habere göre Irak Asurileri Patriği Simon, Cemiyeti Akvama şikâyet için bir istida vermiştr. Milletler Cemiyeti reisi, usule tevfikan şikâyetin tetkiki için üç azadan mürekkep bir komite teşkil etmiştir. Bu komite Meksika, Norveç ve İslanda murahhasından mürekkeptir. Milletler Cemiyeti Meclisinin eylûl içtimaında bu mesele ile meşgul olması muhtemedir.

Askerî gümrük muhafazası

ANKARA, 30 — Gümrük vekâletinin yaptığı tetkikata göre kaçakçılık vak'alarının yüzde sekseni cenup mıntakasındadır. Bu itibarla Cezreden itibaren Zamo, İmadiye, Ravandiz, mıntakalarının karşısına gelen Şimdinan, Asute mıntakalarının muhafaza teşkilâtı da yakında askerileştirilecektir.

Bundan sonra İstanbul, Marmara, Kızılvize, Kars mıntakalarının askerileştirilmesine başlaancaktır.

DİL ANKETİMİZ

Osmanlıcadan türkçeye karşılıklar klavuzunu hazırlamakla uğraşan T. D. T. C. nin çalışmaları, cemiyetin açtığı büyük dil anketinin verimlerini sağlamlaştırmaktadır. Bu değerli çalışmaları elimizden geldiği kadar kolaylaştırmayı boynumuza borç biliriz.

Bunun için "Milliyet,, kendi bakımından bir anket açmıştı. Anketin üçüncü listesini de aşağıya koyuyoruz:

1 — FİKİR, 2 — MEFHUM, 3 — RUH, 4 — MÜLÂHAZA.

Fransızcada bunları karşılıyabilir sözler de şunlardır:

1 — İDEE, 2 — PENSEE, 3 — ESPRİT, 4 — ÂME, 5 — CONCEPT.

Meselâ "bu hususta benim bir fikrim var,, sözünü Fransızlar «j'ai une idée» diye söylerler. Mantık ıstılahında "idée,, fikir, «concept» mefhum demektir. "Pensée,, de «fikir» dir ama, düşünce manasına. "Ruh,, sözü psikolojide «âme» ile tercüme olunur. Fakat bir çok yerlerde "Esprit,, ye karşılık olur.

Işte bütün bu ince farkları gözeterek bu sözlerin her birine öz türkçe karşılıklar arıyoruz.

Okurlarımızın bu değerli işte de gazetemize düşündüklerini, bildiklerini bildirmek lûtfunu esirgemiyeceklerine inanmaktayız.

Gelen cevapları gazetemizde basmakla beraber T. D. T. C. ne de gönderecegiz.

Cevaplar, gazetemizde anket memurluğu namına gönderilmelidir.

Söz arasında

Türk - Rus sevgisi!.

Bir kafile Mustafa Kemal çocuğu Rusyaya bir gidiş ve geliş yaptı.

Futbolda belki kazanamadık. Atletlerimiz belki muvaffak oldular.. Pehlivanlarımız ihtimal yerinde kıymetler aldılar!

Spor neticeleri üzerinde değil, bu gidiş ve gelişin dostluk ve politika yönündeki tezahürlerinde durmak istiyoruz.

Türk gençlik kafilesini Rus yoldaşlar coşkun bir sevgi ile karşıladılar.

Yollarına, limanlarına, fabrikalarına:

— Hoş geldiniz. Yaşasın genç Türkiye!...

Levhalarını astılar. Hem de Türk diliyle.

Futbol maçlarına, Pehlivan güreşlerine, atlet koşularına her şehrin valisi, fırka reisi, hükûmet adamları, spor mümessilleri geldiler.

Okranya Reisicümhuru, yer yer astırdığı :

— Yaşasın Türk - Rus dostluğu!.

Levhalarının altından bizzat geçerek Türk sporcularının ellerini sıktı.

— Hoş geldiniz..

Dedi. Onlara, kendi sofrasında ziyafet verdi, karşılamada, uğurlamada, herşeyde ve hepsinde bulundu; nutkunda:

— Yaşasın Türkiye..

Diye göğüs dolusu bir haykırış yaptı.

Ve.. Bütün Rus şehirlerinden, Kemalist Türkiyenin Leninist topraklarda dolaşan kafilesine sivil bandoların önünde askerî bandolar karşı çıktı, onlar:

— Mustafa Kemal...

Marşını çaldılar!.

En büyük Rus otelleri onlara verildi, en güzel sofralar onlara kuruldu, en hareketli karşılamalar onlara yapıldı.

Karahan onlarla görüştü.

Moskova ricali onlarla konuştu.

Odesadan, Leningrada uzanan hat boyunda onlar için :

— Yaşasın Türkiye..

Diyen bütün bir kütle yol üzerine döküldü!

* * *

1914 te Türk - Rus muharebeydi.

1916 da Rus orduları Sıvas önünde ordugâh kurdular.

1917 de Türk orduları Batuma, Tiflise yayıldılar.

Ve 1919 a kadar iki millet pençesi hep biribirinin gırtlağında asılı kaldı!

1919 Türk - Rus ihtilâllerinin ilk barışık yılıdır.

1933 Barışıklığın dostluk, kardeşlik sınırından aşışı oldu.

Leninist Rusyanın, Kemalist Türkiyeyi, onun bir avuç çocuğunu kendi göğsünde bastırıp selâmlayış ve :

— Yaşa..

Diye haykırışındaki incelik budur!

Cevdet Kerim sempatik bir reistir. Göz ve bakışlarında ateşin bir zekânın olduğu kadar keskin bir sevginin de yeri vardır.

Fakat, dost Rusyadan yükselen:

— Yaşa..

Sesi ve şehir şehir göz önüne konan:

— Türk - Rus dostluğu!..

Onun ve onun reisliğine bağlı Kemalist gençlik kafilesinin şahsında Türkiyenin, Türk milletinin alkışlanması, ona olan sevginin taşışıdır.

Ve.. Kemalist rejimle Leninist ihtilâlinin karşılıklı hudutları ve saygısı içinde coşan bu sevgi muhakkak ki Mustafa Kemalin tılsımlı, sihirli, büyülü tutumunun inkılâpçı milletlerin ruh, duygu, yön ve sevgi hareketleri üzerindeki cuşisli tesiridir!

Meğer, tarih asırların, boğazlaşmasını durdurmak, kin yerine keskin bir sevgi koymak için Mustafa Kemali ve onun tutumunu bekliyormuş!

Bu dostluğun, onun vefalı tezahürlerinin asıl mânâsı ve inceliği işte bu düğüm ve o tutum noktasındadır.

Ve.. Kemalist sevgi, Leninist sevgi gibi daima bir yüzlüdür.

Bunun içindir ki Rusyadan yükselen:

— Yaşa!.

Haykırışma, Türkiyeden tıpkı tıpkısına yükseltilen avazeye tereddütsüz itimat edebilirsiniz!

Ve.. bu pürüzsüz, riyasız, katıksız sevginin milletlere dostluk imrentisi veren yaşar örneği de anlaşılıyor ki gene daima Türk - Rus dostluğu olacaktır!

Etem İZZET

ŞEHİR HABERLERİ

Ekonomi

Millî gelirimiz Nedir?

Varidat membalarımızın bir şeması hazırlanıyor

Senelik varidat menabiimizi göstermek üzere bir sinema hazırlanmaktadır. Varidat membalarımız, iptidaî ve ham maddeler, sanayi, nakliyat ve muhabere, millî gelire muntazam müteferrik varidat diye tesbit edilmesi suretile bu sinema ihzar edilmektedir.

İptidaî ve ham maddeler gelir membaı da ziraat, hayvan yetiştirme, ormancılık, avcılık ve balıkçılık; sanayi geliri, ziraat sanayii, nesci sanayi, makine ve madenî maddeler sanayii, haşebî sanayi, kimya sanayii, inşaat sanavii, muhtelit ve müteferrik sanayi; nakliyat ve muhabere gelirleri, kara nakliyatı; deniz, nehir ve göl nakliyatı, limanlar, hava nakliyatı, posta ve telgraf; ticaret membaları dahili ve haricî gelirleri ilh gibi muhtelif fasıllara ayrılmıştır.

Bu suretle tesbit edilecek rakamlar, millî gelirimizin gayri safi miktarını iras edecektir. Bu yekûnlardan harice olan borçlar, ihracatımızın kıymetleri, millî servetin muhafaza masrafları çıkarıldıktan sonra millî gelirin safi miktarı anlaşılacaktır.

Arpa ihracatı artıyor

Tutulan istatistiklere göre, arpa ihracatımızda tezayüt vardır. 932 senesinin temmuzunda Türkiyeden 5,422, bin kilo arpa ihraç edilmişken bu senenin temmuzundaki arpa ihracatımız 7, 143,000 kiloyu bulmuştur.

Üzum mahsulü mahvoldu

ATİNA, 30 — Patras ile Kalamatadan gelen haberlere nazaran, bu havalide şiddetli yağmurlar yağmıştır. Üzüm mahsulü mahvolmuş sayılmaktadır.

Borsa kotundan çıkarıldı

(ISTANBUL BANAKSI) namile vücut bulmuş olan teşekkülün İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsasında tesçil edilmiş olan her biri itibarî bir lira kıymetinde (44,000) hisse senedi Borsa meclisinin 1907 numaralı kararile borsa kotundan çıkarılmıştır.

Malûllere Gazi Hz.nin cevabı

Malûlgaziler kongresi tarafından Reisicümhur Hazretlerine ve İsmet Paşa ile Kâzım Paşa ve Millî Müdafaa vekiline birer tazim telgrafı çekilmişti. Dün cemiyete şu cevap telgrafları gelmiştir:

"Hakkımdaki duygulara teşekkür eder. Muvaffakıyetler dilerim."

Reisicümhur Gazi
M. KEMAL

"Toplantınız münasebetile hakkım da gösterilen duygulara teşekkür eder saygı değer gazileri sevgi ile selâmlarım."

Başvekil: İsmet

"Cemiyetin hakkımda izhar ettiği samimî duygulara teşekkür ederim efendim."

B. M. Meclisi Reisi
A. Kâzım

"Telgrafını aldım, teşekkür eder, muvaffakıyetler dilerim."

Müdafaai Milliye vekili
Zekâi

Malûller cemiyeti

Ankara Malûlgaziler cemiyeti Üsküdar şubesinin açılma merasimi dün Cümhuriyet Halk Fırkası Üsküdar kaza merkezi binasında yapılmıştır. Merasimde Üsküdar kaymakamı İzzettin Bey, birinci fırka kumandanı namına kaymakam Rüştü Bey, Halk fırkası azaları, askeri daireler mensupları, Maarif mensupları ve yüzlerce davetli bulunmuştur. Üsküdar gencler mahfeli tarafından canlı bir ! yapılmıştır. Merasimde Malûlgarin yaptıkları hizmetler ve hükûmetten görmekte oldukları iyilik ve yardımlardan şükranla bahsedilmiştir. Açılma merasimi çok samimî olmuştur.

Kardinal Luigi

Şehrimize gemiş olan Cardinal Luigi Lavitrano dün vilâyete giderek vali Muhittin Beye kartını bırakmıştır.

Küçük haberler

* Nuri Fehmi Bey — Göz doktoru Nuri Fehmi Beyin Türk tabiiyetinden iskat edildiği yazılmıştı.

Ahiren öğrendiğimize göre, bu karar tashih edilmiştir.

* Muhittin Bey Yalovada — Vali ve belediye reisi Muhittin Bey dün akşam Yalovaya gitmiştir.

* Eylûl aylığı — Eylûl aylığı cumartesi günü verilecektir.

Tapuda

Bir suiistimal

Hazinenin yarım milyonluk emlâki şahıslara mı geçirilmiş?

Balıkpazarı kadastrosu yapılırken hazineye geçmesi lâzım gelen takriben yarım milyon lira kıymetindeki 50 - 60 parça emlâk başkaları üzerine tesçil edilmiştir. Kadastro müfettişlerinden Vecdi Beyle iki arkadaşı ve defterdarlık avukatlarından müteşekkil bir heyet tahkikata başlamış ve kadastro ikinci heyet kâtiplerinden biri azledilmiştir.

Tahkikat bir kaç güne kadar bitirilecektir. İkinci bir heyet te bu mıntakada yapılan ve başkaları hesabına tesçil edilen binaları defterdarlık namına tashih muamelesile meşgul olmaktadır.

Tapu muhafızlığı

Tapu sicil muhafızlığına devri icap eden 17 mahalleden on birinin tapu sicil kütüklerinin yazılması bitmiş ve bunlar Nişancı Mehmet Paşa mahallesinin sicil kütüklerine yazılmıştır.

Kadastro tahkikatı

Tapu müdüriyeti umumiyesinin çağırması üzerine Ankaraya gitmiş olan tapu ve kadastro müfettişlerinden Kavaklı Ahmet Bey şehrimize dönmüş ve kadastrodaki tahkikatla meşgul olmağa başlamıştır.

Matbuat gezintisi

Dün neşeli bir gün ve gece geçirildi

Matbuat cemiyeti senelik deniz gezintisini dün yapmıştır. Gazeteciler Akay idaresinden tahsis edilen bir vapurla öğleden sonra saat 3 te Köprüden kalkmışlardır. Vapur Filorya açıklarından Heybeli adaya gitmiş ve Heybeliada plâj gazinosu önünde demirlemiştir. Vapur burada iki saat kalmış ve isteyenler bu güzel plâjda banyo yapmışlardır. Vapur bundan sonra akşama doğru kalkmış, Suadiye önünden dolaşarak Köprüye gelmiştir. Gazetecilerin bir kısmı çalışmakta olduğundan bu çalışan arkadaşlar da sekiz buçukta vapura binmişlerdir. Tekrar köprüden kalkan vapurla gazeteciler Boğaza kadar bir gezinti yaptıktan sonra Trabyaya gidilmiştir. Vapur gece yarısına doğru Trabyadan kalkmış ve muhtelif iskeleelre uğradıktan sonra Köprüye gelmiştir. Gazeteciler böylece birlikte gezmişler, eğlenmişler ve büyük Zafer bayramını kutlulamışlardır.

Musikişinaslar Esnaf mı?

Bir kısmı Esnaf Cemiyetinde olmaktan memnun

Musikişinasların esnaf olup olamıyacaklarının bir mesele teşkil ettiğini ve vilâyet aleyhinde de «Yeni Türk musiki taavün cemiyeti» tarafından bir dava ikame edildiğini haber vermiştik.

Dün bu hususta musiki sanatkârları cemiyeti umumî kâtibi Recep Suat Bey demiştir ki:

«— İstanbulda bir çok küçük ticaret ve sanat zümrelerini bir arada toplıyan ve Ticaret Müdürlüğünün murakabesi altında bulunan birleşik bir kitle vardır ki heyeti mecmuasına Esnaf Cemiyetleri denmektedir.

Cemiyetimiz de yukarıda bahsettiğimiz muazzam teşkilâtın bir cüz'üdür. Üç seneyi mütecaviz bir zamandanberi iltihak ettiğimiz bu teşkilât müzikacılığı gerek manen ve gerek maddeten himaye etmiş ve iltihaktan evvel bizce tahakkukuna imkân olmıyan hususatın kuvveden file çıkmasına da yardım etmiştir. Bu itibarla biz kelime oyunu yapmak niyetinde değiliz.

Zaman zaman bu bahsi tazeleyen yeni Türk Müsiki Taavün Cemiyetinin bu işteki vaziyeti oldukça gariptir. Mezkûr cemiyet vaktile belediye esnaf cüzdanlarını çalgıcılara dağıtmağa kalkışmış ve bu hareketi belediye tarafından menolunmuştu. Esnaf cemiyetleri meyanına girmek için vilâyete yapılan müracaat ta boşa çıkınca müzikacıların esnaf addedilemiyecekleri yolunda bir iddia çıkararak Şûrayi Devlete müracaat eden Musiki Taavün Cemiyeti oradan da hesabına uygun bir karar alamayınca bir müddet sükût etmişti.

Esnaf cemiyetleri zümresine dahil olmak bize kuvvet vermiştir. Bu kuvvet, İstanbulun sanat âlemine geçen sene Gloryada verilen Cemal Reşit Beyi idare ettiği senfonik konserle Safiye, Eftalya Hanımların konserini hediye etmiş ve yakında da Türkiyede ilk defa olarak bir balet ve musiki mektebinin kapılarını gençliğe açacaktır.»

Reis n. Umumî kâtip
Recep Suat

Heybeliada sanatoryomu genişletiliyor

Sıhhiye vekâleti Heybeliada sanatoryomunun etrafını genişletmeğe karar vermiştir. Bu husus için Çam limanı civarındaki araziden 1800 metre murabbaı yer alınacaktır. Bu araziye yakında kıymet konacaktır.

Maarifte

Ecnebi hocalar

Üniversitenin tam kadrosu ne zaman dolacak?

Maarif Vekili Dr. Refik Bey bugün Üniversiteye gelerek idare heyeti içtimaına riyaset edecektir. Aldığımız malûmata göre Üniversite kadrosunda bazı kürsüler önümüzdeki bu bir sene vekâletle idare edilecektir. Darülfununun ilgası hakkındaki kanuna göre bu bir sene esasen muvakkat bir kadro ve teşkilâtla idare edilecektir. Üniversitenin tam kadrosu 1934 ders senesi başında takarrür etmiş bulunacaktır. Bu bir sene içinde kadrodaki noksanlar peyderpey tamamlanacaktır. Üniversiteye alınacak ecnebi profesörlerin adedi de kat'î olarak gelecek sene taayyün edecektir. Kadroya alınan profesör muavin namzetlerinin vaziyeti de gelecek sene belli olacaktır. Muavinlere bu önümüzdeki tecrübe senesinde üç defa not verilecektir. Bu üç notu da tamam olarak alan muavin namzetleri gelecek sene esas kadroya alınacaklardır.

Ecnebî mekteplerden çıkanlar

Ecnebi ve ekalliyet mekteplerinden mezun olanların bakalorya imtihanları eylûl içinde Üniversite konferans salonunda yapılacaktır. İmtihan günleri Maarif müdürlüğü tarafından tesbit edilecektir. Bu imtihanda muvaffak olanlar Üniversiteye kabul edileceklerdir.

Fuat B. gidiyor

Orta tedrisat kadrolarını tasdik ettirmek üzere şehrimize gelen orta tedrisat umumî müdürü Fuat Bey yarın Ankaraya dönecektir. Kadroda yerlerini değiştiren muallimlere tezkereleri yazılmıştır.

Poliste

Gene bir facia

Mecidiye köyünde bir çocuk ezildi

Dün Mecidiye köyünde bir otomobil faciası olmuştur. Mecidiye köyünün önünden geçmekte olan Büyükdere caddesinde 10 yaşında Nuri ismindeki çocuk oynarken şoför İstavrinin idaresindeki otomobil çarpmıştır. Çocuk otomobilin altında kalarak ağırca yarlanmış, hastahaneye kaldırılmıştır. Şoför yakalanmıştır.

Bergüzarı paraları

Beyoğlu Bostanbaşı caddesinde 48 numaralı evde misafir bulunan Trabzonlu Mercan kızı Bergüzarın içinde 20 lira bulunan el çantasını çalan komşularından çamaşırcı Vartohi kadınla Süleyman kızı Sakine yakalanmıştır.

Döğüşenler, yaralananlar

Tophanede oturan Hüsnü ile seyyar manav Tevfik arasında alacak yüzünden kavga çıkmıştır. Tevfik bu esnada eline geçirdiği bıçakla Hüsnüyü yaralamıştır.. Tevfik yakalanmış, Hüsnü hastahaneye kaldırılmıştır.

Şişlide demir fabrikasında tesviyeci Artin ile amele Rıza kavga çıkarmışlardır. Rıza bir demir ile Artini başından yaralamış ve yakalanmıştır.

Hırsızlıklar

Kasımpaşada Cami sokağında Rifat Efendinin evine hırsız girerek iki halı ve kundura çalmıştır. Takibe uğrayan hırsız eşyaları Sakızağa caddesinde bırakarak kaçmıştır..

Meyvahoşta kabzımal Ziya Beyin sergisinden bir küfe üzüm çalan Kasımpaşalı Manak Mehmet yakalanmıştır.

Kadın yüzünden

Zabıta Mehmet isminde birini yakalamıştır. Bu adam bir kadınla tanışmış ve burada Hüseyin isminde diğer biri de ayni kadınla münasebet peyda etmiştir. Bu yüzden iki rakibin araları açılmıştır. Geçen gün Mehmet sokakta Hüseyine tesadüf etmiş ve kıskançlık yüzünden kavgaya başlamışlardır. Mehmet bu kavgada Hüseyini fena halde dövdükten sonra hiddetini yenememiş ve bir ip bulup Hüseyin ile yanında bulunan 16 yaşlarında diğer bir çocuğu sımsıkı bağlamıştır. Mehmet bunları bağladıktan sonra yere yatırmış ve bir sopa ile ikisini de yeniden adamakıllı dövmüştür. Vakaya vaz'ıyet eden zabıta bu azılı âşıkı yakalıyarak tahkikata başlamıştır.

Hem kumar oynatıyor hem rüşvet veriyor

Polis, Kasımpaşada bir kahvede kumar oynıyan Ali ve Mustafa isminde iki kişiyi yakalamıştır. Masa üzerinde yüz altmış kuruş kumar parası bulunmuş, bunlar müsadere edilmiştir. Kumarcılarla kahve sahibi haklarında evrak tanzim olunmuştur. Karakolda ifadeleri alınırken kahveci, memurlardan birine sokularak kendisini serbest bırakmalarını ve kahvesini kapatmamalarını söylemiş ve memurun eline de bir lira rüşvet vermek istemiştir. Kahveci hakkında gerek kumar oynatmak ve gerekse rüşvet vermek cürümlerinden evrak tanzim edilmitşir.

Bıçaklı adamlar

Muhtelif polis merkezleri evvelki gece mıntakaları dahilinde şüpheli adamlar üzerinde araştırma yapmışlardır. Bu araştırmalarda Karagümrükte Nuri isminde birinin üzerinde bir kama, Şehremininde Davut isminde birinde bıçak, Küçükpazarda Ahmet isminde birinde bir tabanca, bir bıçak, Hasan isminde birinin üzerinde iki büyük saldırma, Emnönünde Mustafa isminde birinin üzerinde iki kama,, Hayri isminde birinde bir tabanca ve bir çok fişekler. Salih ve Aziz isimlerinde iki kişinin üzerlerinde de bıçaklar bulunmuştur. Bıçak ve tabancalar müsadere edilmis. sahipleri adliyeye verilmişlerdir.

Belediyede

60 bin lira Daha alındı

Bu paranın biran evvel gelmesi isteniyor

Dahiliye vekâleti vilâyat mahallî umum müdürü Naci Bey bir müddetten beri belediyede oktruva hakkında tetkikat yapmaktadır. Belediye haziran bidayetinden beri mülga oktruva dan gümrük hissesi olarak şimdiye kadar ancak 65 bin lira avans almıştır. Halbuki belediye gümrükler idaresinden halen 60 bin lira daha alacaklı vaziyettedir. Naci Bey belediye bu alacağını bir an evvel temin için tetkikat yapmaktadır.

Haliç şirketinin borcu

Belediye Haliç şirketinden alacağı senelik hissesini iki sene tecil ettiği halde, şirket belediyeyi dava ederek bu hisselerin bütün bütün affını istemiştir. Sebep olarak ta malî vaziyetin bozukluğunu ileri sürmüştür. Aldığımız malûmata göre belediye Haliç şirketi vaziyeti hakkında kat'i kararı vermek üzere Şehir Meclisine arzedilmek üzere bir teklif hazırlamıştır. Şehir Meclisi açıldığı vakit şirketin 1933 hissesini de vermek zamanı gelmiş bulunacaktır. Belediye üçüncü sene dahi bu hissenin tecilini istememektedir.

Nile yolunu bulan otobusçüler

Otobüslerin süratini tahdit için belediye reglâtör tatbikini mecburî yapmış ve azamî sürat olarak ta 30 kilometre tayin edilmişti. Otobüsçüler âhiren yeni bir şey keşfetmişlerdir. Reglâtörün ancak otuz kilometre gitmesi için makineye tazyik yapan yağ hazinesi boşaltılmakta ve bu vaziyette otobüsler gene eski süratlerini almaktadırlar. Belediye bu işi tahkik etmektedir. Böyle yollara sapan otobüsçüler şiddetle tecziye edilecektir. Bir takım çürük, kırık dökük tarz da bilhassa Taksim - Yenimahalle yolunda sefer yapan otobüsler de işten çektirileceklerdir.

Beşiktaş - Maçka yolu

Beşiktaştan Maçkaya giden yolun açılması için belediye istimlâk yapmağa başlamıştır. Bu yolun istimlâki yakında bitecek, buraya parke döşenecektir. Tramvay şirketi buradan bir hat geçirmek için tetkikat yapmaktadır.

Mümeyyiz bulunduracaklar

Bazı ecnebi ve ekalliyet mekteplerinde imtihanların mümeyyiz bulunmadan yapıldığı anlaşılmıştır. Maarif müdürlüğü bu mekteplere bir tamim göndererek badema imtihanlarda muhakkak mümeyyiz bulunmasını bildirmiştir.

İstimlâk edilen yerler

Beşiktaşta Valide çeşmesi önündeki dar kavis, vesaiti nakliye münakalâtını güçleştirdiği için belediye buradaki binaları istimlâk etmekte idi. İstimlâk muamelesi yakında bitecektir. Bundan sonra burası tesviye ve tanzim edilecek, caddenin bu kısmı inşa edilecektir.

İtfaiye mektebi açılacak

İstanbul itfaiyesinin ıslahına memur edilen mütehassıs, itfaiye efradının yetiştirilmesi için bir itfaiye meslek mektebinin tesisi lüzumundan bahsetmşti. Bu senek belediye bütçesi müsait olmadığı için itfaiye mektebinin bu sene açılmasına imkân görülmemektedir. Ancak, gelecek sene belediye şehrimizde bir itfaiye mektebi açacak ve bundan sonra itfaiye hizmetine girecek olanların doğrudan doğruya bu mektep mezunu olmaları esası kabul edilecektir.

Romanya sefiri geldi

Mezunen Fransada bulunmakta olan Romanya sefiri M. Karp şehrimize gelmiş ve Ankaraya gitmiştir.

Verem mücadele cemiyetine yazılacaklara kolaylık

Verem Mücadele Cemiyeti, cemiyete yazılacak azaya kolaylık olmak üzere eczanelere kaydiye makbuzları göndermiştir. İstiyenler mıntakalarındaki eczanelere müracaat ederek cemiyete yazılabileceklerdir.

Fıkra

Belediye reisinin şehre en güzel hediyesi

Şimdiye kadar metruk kir meydan halini olan Ayasofya meydanı, Belediyenin meşkûr himmetile kıza zamanda güzel kir bahçe halini aldı. İnsan, orasının dünkü halini düşünüpte bir de bugünkü matruh vaziyetini görünce ruhu geniş bir inşirah hissi duyuyor. Bundan dolayi Belediyeyi takdire lâyık buluruz. Yalnız bu arada küçük bir noktayi kaydetmekten kendimizi alamadığımızı itiraf etmek mecburiyetindeyiz.

Bizde Belediye işlerinde programdan fazla bilhassa gelişi güzel icraat yol olmaktadır.

Parklar, bir memleketin sadece kuru ziynetlerinden madut değildir, ayni zamanda o şehir halkının temiz hava almak ve sükûnla kendilerine dinlemek ihtiyacına da cevap veren yerlerdir. Ne gariptir ki bizde parklar ve bahçeler, hemen umumiyetle salkım sövütle Divanyolu arasına sıkıştırılmış, buna rağmen şehrin diğer aksamı ihmal edilmiştir. Meselâ, bütün Beyoğlu semtine Tepebaşı ve Taksim bahçeleri hasredilmiştir ki bunlar da umumî olmaktan fazla duhuliyesi paralı bahçelerdendir. Hele Galatadan sahili takiben Boğaziçine kadar olan halk için nefes alacak bir park mevcut değildir. (Beşiktaşta Akaretlerin üst tarafında sapa bir semtte yapılan park hariç). Bundan dolayidir ki bu civar halkından bir kısmı ancak akşam üstleri biraz hava almak için ya Dolmabahçe veya Hayrettin iskelesi rıhtımlarına sıralanmaktadırlar.

Bu sahada bir park ihdasına elverişli erazi yok değil, hatta pek çoktur. Meselâ Cihangir sırtlarında yeni yapılan apartımanların önlerinde bir sürü arsalar mevcuttur. Bu arsalardan birkaçını şehir namına istimlâk ederek burada pek güzel bir park vücuda getirmek imkân dahilindedir. Bu takdirde hem, birbirinden yüksek binaların kesafetile bunalan o semti, bu sakil manzaraların kesafet ve imtidadından nisbeten kurtarmış oluruz, hem de bu dik yamaçta tesis edilecek seyrek ağaçlı, matruk ve muntazam bir bahçe pek güze çarpıcı manzarasile uzaktan İstnbul girenleri, tatlı renkli geniş ve nadide bir şark halısı tamaşasında duyulan bir incizap ile mest ve hayran kılabilir.

İstanbulun umumî dekoru içinde seyrek ağaçlı, çok muntazam tarhedilmiş bir bahçe için bu rası kadar elverişli hiçbir yer yoktur.

Bu saha, kısa bir zamanda çirkin, nisbetsiz inşaat ile Dolmakta olduğundan Belediye şimdiden bu işte istical ile faaliyete geçerek istimlâke başlamalıdır.

Burada söylediğimiz şekilde yapılacak bir bahçe Muhittin Beyin şehre hediye ettiği en güzel eserlerden birisi olacaktır.

Selâhattin ENİS

BORSA

(İş Bankasından alınan cetveldir)

29 AĞUSTOS 1933

Akşam Fiatları

İstikrazlar		Tahvilât	
İstikraz dahili	96,50	Elektrik	—,—
1933 İstikrazı	95,—	Tramvay	—,—
Şark D. yolları	2,90	Tünel	—,—
D. Muvahhidei	54,40	Rıhtım	17,65
Gümrükler	8,25	Anadolu I	47.55
Saydî mahi	5,60	» III	47,25
Bağdat	10.25	Mümessil	51.20
T. askeriye	10		

ESHAM

İş Bankası Nama	9,50	Telefon	13,25
» » Hamiline	9,55	Bomonti	20,25
» » Mümessil	102	Terkos	27,75
Tramvay	48,50	Çimento	12.40
Anadolu Hisse	27,55	İttihat day.	18,25
Reji	3,35	Şark day.	1,45
Şir. hariye	15,25	Balya	2,75
		Şark m. ecza	2,90

ÇEK FİATLARI

Paris	12.06	Prağ	15.875
Londra	681	Viyana	4,41
Nüyork	67.25	Madrit	5.67
Brüksel	3.3893	Berlin	197675
Milano	8.945	Zloti	4.2075
Atina	83,80	Peşte	3.6750
Cenevre	2.44	Belgrat	34.9175
Sofya	66.8950	Bükreş	80.125
Amsterdam	11729	Moskova	

NUKUT (Satış)

	Kuruş		Kuruş
20 f. Fransız	167	1 Şilin, Av	24.50
1 İsterlin	687	1 Pezeta	16
1 Dolar	148.50	1 Mark	50.—
20 Liret	220	1 Zeloti	24.—
20 f. Belçika	114	20 Ley	0.23
20 Drahmi	24	20 Dinar	55.—
20 İ. İsviçre	818	1 Çernovez	—,—
20 Leva	25.50	1 Altın	925
21 Kur. Çek	118	1 Mecidiye	0.37
1 Florin	83	Banknot	2,46

Sanat bahisleri

Edebî tedrisat meselesi

2

Avrupalılar, Rönesans'ın kuvvetli cazibesiyle kendi millî mevcudiyetlerine kavuşurlarken bizler, medreselerde İslâm İskolâtiğini bilâ münakaşa dinlemeye koşuyorduk. Onlar, bu faaliyet sonunda serbest araştırmalarla müs bet ilimleri elde ettiler, biz de Cümhuriyet inkılâbına kadar teolojik zihniyetin esiri kaldık.

Edebiyatımız Acemin bedi' ve beyanından, bilgi sahamız da islâmî ilimlerden öteye geçemedi. 1839 dan 1908 ve son inkılâbımıza kadar bu iki zihniyet birbiriyle çarpışmış ve yekdiğerini yenememişti; nihayet inkılâbın çelik yumruğu altında o hortlak ta lâyik olduğu mevkie gönderildi. Artık bundan böyle Garbin metot ve prensipleri üzerinde yürüyeceğiz.

Son inkılâbımızdan sonra yeni hayat ve yeni maarif sistemine nazaran, Türk Cümhuriyet ve inkılâbının her şeyden evvel istihdaf ettiği gaye geleceğin hâkimi olacak Türk çocuğunun en asrî ve en mütekâmil bir şekilde yetişmesidir. Nitekim, yeni hayat, temsil kuvvetini kaybeden Darülfununu yıkarak Üniversiteyi tesise icbar etti; bu hayatî hamle, şimdi bütün maarif müesseselerimizde derin akisler hâsıl edecektir; bu ilim âbidesi Cümhuriyetin onuncu yıl dönümünün çok güzel eserlerinden biridir. Garbin en yüksek dinlomatlarının takdirini kazanan büyük İsmet Paşa Hazretlerinin her şubede mütehassıslardan istifade etmek istemesi, memleketin bu seri ilerlemesini mucip olmuştur.

Garp milletleri, bu yolları bizden asırlarca evvel geçtikleri için onların tecrübe ve çalışma usullerinden azamî derecede istifade ederek matlûp hedef ve ülkümüze süratle vasıl olmak mecburiyetindeyiz; zira, Türk milleti parlak ve çabuk bir terakkiye susamıştır.

Bugün, muasır milletlerin orta tahsillerindeki edebî tedrisatın başlıca gayesi: Genç dimağlara, kendi millî kültür ve lisanının tekâmülünü öğretmek, bediî zevkin inceliklerini duyurmak, edebî tezahürler karşısında sağlam bir muhakeme ve terkip kudretini verebilmekten ibarettir.

Buna güzel bir misal olmak ve bizim proğramla bir mukayese yapmak üzere Fransız liselerinin en son programlarından dil ve eedebiyat tedrisine ait kısma bakılınca görülür ki: Fransız liseleri VI ıncı sınıftan (bizim orta mekteplerin birinci sınfı) başlıyarak matematik ve filezofî şubeleri de dahil olmak üzere on üç seneden ibarettir.

XVII inci asır edebiyatının orta tedrisatta mevki işğal etmesine muarız olan Lançon ve diğer bazı âlimlere rağmen Fransız liselerinin birinci sınıfında bile menşelerden itibaren XVII inci asır muharrirlerine kadar parçalar alınmaktadır.

Desgrandes, Doumic ve Calvet gibi edebiyat tarihçileri orta tahsil gençlerinin eline verdikleri gerek edebiyat tarihlerinde ve gerek antolojilerde tasavvur edilen bütün müşkülleri tamamen bertaraf etmişlerdir.

Fransız liselerinde talebe, edebiyatla IV üncü sınıfta (bizde orta mekteplerin son sınıfı) temasa geliyor; bir taraftan nazım hakkın da malûmat edinirken diğer taraftan da isteare, mecazlar ve emsali sanatları, edebî nevileri tetkike başlıyor. Halbuki bizim mekteplerde edebî tedrisat liselerin birinci sınıfında veriliyor ki, hiç te doğru değildir. Orta mekteplerimizin son sınıfında gösterilen edebî malûmat diğer ders müfredatı yanında çok ehemmiyetsiz ve sönük kalıyor.

Bu sınıfa liselerin birinci sınıfında okutulan edebî malûmatın zammedilmesi icap eder. Fransız liselerindeki şekil de bundan başka bir şey değildir. Onlarda da lâfz ve manaya ait sanatlarla edebî neviler bu sınıfta tedris olunmaktadır. Orta mektepten mezun bir gencin bunları bilmesi pek zarurîdir.

Edebiyat tarihi dersleri III ten (bizde lise: I) başlıyarak üç sene devam ediyor. Filozofî şubesinde ise, artık bütün filozofların her türlü fikir cereyanları serbestçe münakaşa edilerek Üniversiteye hazırlık devresine girilmiş oluyor. Bu sistem, diğer milletlerde de aşağı yukarı böyledir.

Garplı bir genç orta tahsil müesseselerinde kendi millî hars ve dilini nasıl öğrenirse bir Türk çocuğu da kendi millî tarih ve lisanını öylece öğrenmeğe mecburdur. Bugünkü muasır telâkkilere zıt düşünce ve kanaatlere tesadüf edilse bile, bir lise mezununun onları, tahlil ve münakaşa edebilecek mütekâmil bir kafaya malik olması pek tabiîdir. Her hangi bir mesele karşısında şaşkın ve kararsız bir vaziyet alan gençten hiç bir hizmet beklenemez. Gençlerin kıymeti irade ve bilgilerindeki tahlil ve terkip kudretiyle ölçülür. Kendi millî edebiyatını öğrenen Türk çocuğu ayni zamanda cihan edebiyatından da malûmat sahibi olması pek lâzımdır; şu kadar var ki, bunları "kül: İntegrale" halinde değil; muallim, Garp lisanlarından hangisini bilirse, o dil ve edebiyatın tekâmülünü anlatarak bizde noksan olan kısımlarını tamamlıyabilir; Yoksa, cihan edebiyatını lisede değil, Üniversitede bile okutmak mümkün olamaz. Bütün milletlerin orta ve yüksek müesseselerinde böyle bir "Paradox" a henüz tesadüf edilmemektedir!

Mes'ut dil inkılâbından sonra liselerin edebiyat proğramlarında yapılması lâzım gelen tadilâtın muasır bir milletin programına nazaran şöyle olması kanaatindeyiz:

I — İkinci devre birinci sınıfta tedris edilen edebî sanatlarla edebî nevilerin, esasen diğer derslerin müfredatı yanında pek hafif kalan birinci devre üçüncü sınıf Türkçe programına zammolunması,

II — İkinci sınıfın yüklü olan programından İslâmiyetten evvel Osmanlılara kadar olan, bahislerin ikinci devre birinci sınıfa alınması,

III — Osmanlılardan tecedddüde kadar olan kısmın ikinci devre ikinci sınıfa,

IV — Son sınıflara da tecedddütten zamanımıza kadar olan devrin konulması.

Şimdiye kadar verdiğimiz yukarıki izahatten de anlaşılacağı veçhile bu tarzda yapılacak tadilât, en normal bir şekil olacak, ve hiç bir sarsıntıyı da icap ettirmiyecektir.

Orhan RIZA

KULAK MİSAFİRİ

Tur yolunda

Çapkın bir ahbaptan dinledim:

— Geçen Cuma günü, Heybeli'de eşekle tura çıkan neşeli bir kafilenin arasına biz de karıştık. yirmi kadar kadın ve aralarında bir tek erkek..

Arkalarından süklüm püklüm giderken, arkadaşım gülümsedi:

— Şu kadın kısmı mala benzer. Allah, kimine hesapsız verir, ki mini de bizim gibi nanpareye muhtaç eder! Bunca hanımdan iki tanesini de ne olur bize ihsan etseydi..

Yirmi kadının paylaşamadığı bu biricik erkeğe doğrusunu ararsan imrenerek bakıyorduk.

Herif, keyfinden ne yapacağını bilmiyordu. Kâh birinin eşeğine, kâh ötekinin eşeğine yaslanıyor, kimisine göz süzerek, kimisile şakalaşarak, kimine hafif tertip kur yaparak gönül eğlendiriyordu.

Uzaktan içimizi çeke çeke hal olduk.

Eşekçi bile bizim yapayalnız tura çıkışımızın hikmetini anlıyamamıştı:

— Herkeşler buraya geliyor, hani bir ehbaplan beraber... Sizin yoktu bir hangi dost? Diye sordu. Hiç cevap vermedik.

Ve hıncımızı eşeklerden çıkarmak ister gibi elimizdeki ince dalları hayvanların kaba etlerine indirerek yolumuza devam ettik.

Yokuşun ta başına gelmiştik. Bayıltıcı bir çam kokusu ciğerlerimize doldu. Ben arkadaşa, arkadaş bana ve ikimiz birden önden gidenlere baktık. Ben can sıkıntısı ile söylendim:

— Güya (tur) a çıktık, değil mi?

Başını salladı :

— Azizim, bizde bu tali varken (tur) a değil, (Tûr) a çıksak Allahı görmeden döneriz!

M. SALÂHADDİN

Müsaade verildi

Türkiye Pratik Farmakologlar birliğinden :

Cemiyetimizin resmi müsadesi alınmıştır. 7-9-933 perşembe akşamı saat 21,30 da İstanbul Halkevinde intihabatımızı yapmak ve esaslarımızı hazırlamak için toplanacağız meslekdaşlarımızın teşriflerini rica ederiz.

Hızır aletleri

Geçen gün matbaamızda çıkan bir yangın başlangıcı Hızır söndürme aletlerile çabucak ve yangının genişlemesine mahal bırakılmıyarak söndürülmüştür. Bu aletlerin amilî olan Halis Beye bu vesile ile teşekkürü bir vecile biliriz.

Yazan:
Dr. BESİM ÖMER Pş.
Üzüm ve üzümle tedavi
Dördüncü defa adeta yeniden yazılmış ve büyütülmüştür.
Kanaat ve İkbal kütüphanelerinde 50 kuruşa satılmaktadır.
[6552] 5724

SIHHÎ ÖĞÜTLER

Mafsal, oynak yeri yapışmaları

Sıhhatiumumiye ile münasebeti cihetile mühim olan iç azasının yapışmalarından başka bir takım iltisak ve yapışmalar var ki bunlar sıhhat üzerine tesir cihetile o kadar zararlı değillerse de yapışma vukubulan yerde hareket muattal olur veya hareket esnasında ağrılar duyulur. Bu çeşit yapışmaların mafsallarda olan pek çok nevilerine ve türlü türlü şekillerine rastgelinir. Bunlarda ekseri mafsalların spor oyunları esnasında çarpışma ve vuruşma, düşmeler, zorlu ve şiddetli hareketler neticesi uğranılan kazalardan ileri gelirler. Futbol oyuncularının dizleriyle tenisçilerinin dirsekleri buna dair iyi misallerdir. Bu iki yerde de rahatsızlığın hakikî sebebi yapışma ve iltisaktır. Bununla beraber asıl olan bu sebep bilinmez de rahatsızlığı ya bir gazruf veya bağ'ın rahatsızlığına hamlederler. Bu suretle münasip tedavinin vaktini geçirirler. İşte bu nevi rahatsızlıklar çıkıkçıların zengin olmasına sebep olur. Bunlar bilir veyahut herhalde bilir gibi davranırlar ki bu yapışmalar çok kere ya bileğin, ya ayağın veya belkemik mafsalının bitişik ve küçük kemikleri arasında bulunur işte çıkıkçı bir takım şiddetli el hareketlerile bu kemikler arasındaki yapışmaları koparıp kırmağa muvaffak olur ve hastayı doktorların hayretleri karşısında azap ve istıraptan kurtarır. Bunun gibi ayak oynak yerinin kemikleri arasındaki yapışmalar dahi bu suretle hasta kısa bir duygusuzluk (hissiiptal) altında iken ayağın şiddetli hareketlerile iyi edilebilir.

Büyükada
Dr. ŞÜKRÜ

Yeni neşriyat

Askerliğin psikolojisi

Kuleli ve Maltepe askerî liseleri felsefe muallimi Ahmet Faik Beyin bu nam altında neşrettiği kitabın ikinci tab'ı çıkmıştır.

İkinci tab'ın mukaddemesinde Gazi Hazretlerinin zabit ve kumandan psikolojisini büyük bir vukuf ve hüdüsle tahlil eden çok değerli bir makaleleri ve profesör Mustafa Şekip Beyin bir yazısı vardır. Askerlik psikolojisi de askerliğimizin bugüne kadar ihmal edilen hususiyetleri ilmî bir metodla izah eden yegâne eserdir. Tavsiye ederiz.

Saray sineması neresidir

Milton İstanbula geliyor Saray'ın yenilikleri

Yaklaşan İstanbul Sinema mevsimi, bu sene, geçen senekilerden çok fazla halkın alâkasını çekmektedir. Çünkü or tada bir çok dedikodular var. Bu dedikoduların en göze açrpanı da açılacak yeni sinemalar hakkındadır.

Filhakika Taksim meydanından geçenler, evvelce bütün sinemaların gösterecekleri filimlerin ilânlarını taşıyan büyük lâvhaların hepsini "Saray" isimli bir sinemanın göstereceği film ilânları ile işgal edilmiş görüyorlar ve birbirlerine :

— Bu "Saray" sineması nerede açılıyor ?

Diye soruyorlar. Fakat bu lâvhalara yaklaşan meraklılar "Saray" ismi altında (eski Glorya) yazısını görünce meseleyi anlamakta gecikmiyorlar. Çünkü, hakikaten, geçen seneler, bir çok yenilikleri, sinema ile alâkadar her kesin hatırasında unutulmaz tarihler bırakan filimleri, konserleri, İstanbula tanıttığı Milton'u ile her kesin hoşuna gitmiş olan Glorya sineması, kendisine "Saray" sıfatını daha layık görmüş, zaten bir sinema sarayı olan binasının dekorunu — sanki fena imiş gibi — bu sefer yeniden ve daha güzel olarak yaptırarak ismini değiştirmiştir.

"Saray" sineması bu yeniliği sadece ismine inhisar ettirmemiştir. "Saray" müdiriyeti bu sene içinde, hatta son baharda, bu gün fransız sinemasının en kuvvetli komiği olan Milton'u bizzat Istanbula getirtmeğe karar vermiş, teşebbüs etmiş, muvaffak olmuştur. Don Jose Mojika'dan sonra Milton'u da sahnesinde alkışlayacağımız "Saray'da", başkaca da Peşte Konservatuarından çıkmış 24 genç kızdan mürekkep "Lily Gynes" orkestrasını da dinliyeceğiz.

Dünyanın en büyük kadın kemancısı olan Erika Moriniyi de gene bu sinema sahnesinde dinliyeceğimizi haber verirsek Saray'ın hakikaten çok zengin bir programla mevsime başladığına kanaat getirmiş oluruz.. .

Film cihhetinden, " Saray", bu mevsim için bir "altın seri" tertip etmiştir. Bu filmler hakkında " mevsimin en güzel eseri " tarzında reklâmlar yapmak eski Glorya'yı bilenlerin zevklerini incitmek olacağından yalnız " altın seri" yi haber vermekle iktifa ediyoruz. Yalnız şunu ilâve edelim ki her sene seve seve gördüğünüz Fokş havadislerini bu sene de gene "Saray" da göreceğiz.

Dr. İHSAN SAMİ
Gonokok Aşısı
Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır.. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189.
5908 5960

İstanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Tıp talebe yurdu için lüzumu olan 1350 metre yerli kumaşı olbaptaki şartnamesi veçhile ve 12 Eylûl 933 salı günü saat 14 de kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur. İsteklilerin müracaatla rı. (4343) 5763

Devlet Demiryolları idaresi ilânları

Samsun - Sıvas hattı üzerinde Hacı - Bayram istasyonu civarında kilometre 95,660 daki taş ocaklarından çıkarılacak 4000 m³ balastın kapalı zarfla münakasası 20 Eylûl 1933 çarşamba günü saat 15 te Ankarada İdare Merkezinde yapılacak tır.

Tafsilât Ankara ve Kayseri veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (4498)

5934

Kocaeli Vilâyeti Daimî Encümeninden:

Vilâyet Sıhhat dairesi için 7 kilo kinin ile memleket hastahanesi için 146 kalem âlâtı cerrahiye ve eczayi kimyeviye alenî münakasa suretiyle satın alınacağından talip olanların ihale tarihi olan 6 Eylül 933 çarşamba günü yüzde yedi buçuk teminatla Kocaeli vilâyetine ve şartnamesini görmek istiyenlerin Kocaeli Sıhat Müdüriyetine müracaatleri. (4119) 5518

ŞIK sinemada
KARIM BENİ ALDATIRSA
Türkçe sözlü operet
Bu film yalnız bir hafta gösterileceğinden görmiyenlerin ve tekrar görmek isteyenlerin istical etmeleri rica olunur. (6866)

RADYO

Bugünkü proğram

İSTANBUL :
18 Gramofon
18,30 Fransızca ders, İlerlemiş olanlara mahsus.
19 Kemal Niyazi Bey arkadaşları.
20 Nebil oğlu İsmail Hakkı Bey.
20,30 Kemani Reşat Bey ve arkadaşları refakatile Vedia Riza Hanım ve Muzaffer Bey.
21,30 Gramofon
22 Anadolu Ajansı, Borsa haberleri, saat ayarı.

ANKARA, 1538 m.
12,30: Gramofon. 18: Alaturka saz. 18,45: Viyolonsel konseri 19,15: Alaturka saz. 20,15: Ajans haberleri.

MOSKOVA, 1481 m.
7,20: Sabah konseri. 1020: öğle konseri. 11,20: gündüz konseri.

VARŞOVA, 1411 m.
20,10: Plâk. 20,25: Muhtelif 21,05: senfonik konser. 22,15: devamı 23: Dans musikisi. 23,45 devamı

BUDAPEŞTE, 550 m.
20, 35: Bir perdelik opera temsili 23: Sigan musikisi. 24: Trio konseri.

VİYANA, 518 m.
20,15: "Mecnunlar bahçesi,, isimli üç perdelik operet temsili. 22,20: Muhtelif 23,35: Plâk ile dans.

MİLANO, TORİNO, FLORANSA
22,35: Opera parçaları

PRAG, 488 m.
20,30: Piyano sonatları. 21,05: Bir nakil. 21,25: Tanbur orkestrasının konseri. 21,05: Millî Ferlefenk neşriyatı. 23,20: Konser.

ROMA, 441 m.
21,35: "La grotta di Trofonio,, isimli opera.

BÜKREŞ, 394 m.
20,20 Hafif musiki. 21: Taganni. 21,25: orkestra konseri. 22,20: Devamı.

ÇIKTI :
İktisat :
Yazan : İBRAHİM FAZIL.
Üniversite profesörlerinden İbrahim Fazıl Beyin iktisat eserinin ikinci cildi çıkmıştır. Birinci cildi tamamlıyan bu eser gerek talebe ve gerek memleket mütefekkirlerine tavsiye olunur.
5890

KADIKÖY
" SAINT - JOSEPH,,
Fransız Lisesi Müdürlüğünden:
1 — Bu sene eylûlün 11nci pazartesi günü tedrisata başlanacaktır.
2 — Kayıt muamelesi pazartesi gününden maada her gün sabah saat dokuzdan 11 buçuğa ve akşam 14 ten 18 e kadar icra edilecektir.
3 — İlk tahsili bitirip şahadetname alan talebe orta sınıfına girmek için evvelâ ihzarî sınıfına kabul edilecektir.
[6519] 5687

Milliyet
Asrın umdesi "MİLLİYET" tir.

ABONE ÜCRETLERİ :

	Türkiye için L. K.	Hariç için L. K.
3 aylığı	4 —	8 —
6 "	7 50	14 —
12 "	14 —	28 —

Gelen evrak geri verilmez.— Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.— Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir. Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

BUGÜNKÜ HAVA

Yeşilköy askerî rasat merkezinden verilen habere göre bugün hava bulutlu ve şimalden hafif rüzgârlı olacaktır. Yağmur ihtimali azdır.

30-8-933 tarihinde hava tazyiki 759 milimetre, en fazla sıcaklık 29, en az 19 derece idi.

Milliyet'in edebî romanı: 56

YAYLA KIZI.

— YAZAN: Aka Gündüz. —

cek gibi bakıyordu. Bu, biraz da bir şans işi idi. Bakarada son parasını süren bir adam heyecanile yasekiz, ya dokuz diye bekliyordu. Samuel Bensusan yalnız çok dil konuşan ve hesabı iyi bilen bir adam değildi.

Dünya görmüş, para görmüş, bilgi görmüş birisiydi. Galatasaraydan yüksek derecede şahadetname almış ve Beyazıt Hukuk mektebinden orta çıkmıştı. O zaman babası Abdülhamidin sarayının başmüteahhitlerindendi. Para, kazanç boldu. Sorbonu bitirdi, Münihi Berlini dolaştı. Londrada sitaj gördü. Babasının işlerine yardım etti. Fakat babası büyük kolerada ölünce yapayalnız kaldı. Otuz yaşında, dünya görmüş, hatırı sayılır bir mirasa konmuş bir adamın yapacağını yaptı: Evlenmedi. Gezdi tozdu. Paraları bir Osmanlı asılzadesi gibi yedi ve paralar suyunu çekince tertipli, usturuplu bir İsrail çocuğu gibi düşünceye vardı. Avukatlık, komisyonculuk, imtiyaz peşinde dolaşıcılık, Perapalas salonlarının köşelerinde ağa düşecek ecnebi sermayedarlarını bekleyecilik yaptı. Giden servetin geri gelmesi için canlabaşla çalıştı. Fakat bir türlü iki ucunu bir araya getirip hayatını sağlama bağlıyamadı. Memleket kurtulur kurtulmaz Edirneden Vana kadar her yeri bir kolaçan etti. o zaman günde on beş, yirmi beş İngiliz lirası gündelikle Avrupaya tetkik seyahatine çıkmak moda olmuştu. Samuel Bensusan Efendi bu işi Türkiyenin içinde yaptı. Tepebaşındaki üç odalı apartmanına döndüğü zaman yüreği ferahlıydı. Bir sürü kazanç yolları bulmuştu. Ve onları devirlere; çabuk geçici kazanç, biraz süren kazanç, ilerde açılacak kazanç gibi bölüklere bölmüştü. Elli altmış kız peyledi. Karamürsel fabrikasının en ucuz kumaşlarını kapattı. Adana, Denizli bezlerinin incelerinden astarlık getirdi. Kılişeci Alâeddin'e ayyıldızlı ve Yeni Türk markalı süslü etiketler yaptırdı. Ve ilk önce memlekette (en ucuza, has yerli malından kasket) leri bir hamlede sattı.

Bu devir geçince Bursaya gitti, satılmayıp kalmış stok, ince ipekliler buldu. Gelsin yazlık kadın şapkaları! Biraz tül, biraz telâ, biraz ipek.. O devri yaşayanlar (Yeni Türk) yerli kasketleri ile (yeşil Bursa) kadın şapkaları hatırlarlar. Kadın şapkaları çoğalınca alttarafı da isterdi. Yani mantosu. Sekiz kâğıt liraya hazır kadın mantosunu çıkaran ve çarşafın çabuk eksilmesine bu ucuzlukla epeyce yardımı dokunan Samuel Bensusan Efendi idi.

Şapka Paristen, rop Viyanadan, manto Londradan gelmeğe başlayınca Samuel Efendi tezgâhı kapayıp dağıttı. Şimdi ikinci devre başlamıştı: Dans ve sinema. Dans, uykuda bile edilecek kadar salgınlaşmıştı. Sinema, dansla tükenmez bir yarışa girişmişti.

Samuel Bensusan Efendi yapacağını biliyordu. Her yerde dans için bir cazbant bulunamazdı. Uydurma cazlar bulunsa bile yeni havaları bilmezlerdi, Çünkü dünyada her sabah ve her akşam yeni yeni dans havaları besteleniyordu. Fakat hemen her yerde gramofon bulunuyordu, tetkik seyahatinde bunu da not etmişti. Hemen Avrupaya gitti. Plâk fabrikaları ile anlaştı. Ve ne yaptığını söylemeğe hacet var mı?

Amerikalılarla uyuştu. Film komisyonculuğuna girişti. Sinema gişelerinde sinema yıldızlarının resimlerini satmağı bizde ilk önce Samuel Efendi icat etti. Amerikalılar sonradan Türk sinemacılarını kazıkladıkları gibi Samuel Bensusan Efendiyi de kündeden atıp kazıklamasalardı, Samuel Efendi bugün milyoner olacaktı.

Ankarada yeni filmler için mukavele yapmağa geldiği zaman Yayla kızını gördü. Gitti geldi. Geldi gitti. Petek'i bir dakika gözden kaçırmadı. Nihayet yepyeni bir işe karar verdi: Petek bir cevherdir ki değerini kimse anlamıyor. Sadece yeni bir şey olarak alkışlayıp geçiyor. Petek'in bütün hayatını noktası noktasına öğrenmişti. Yalnız arada bir hendek vardı. Epeyce derin bir hendek. Petek müslümandı, Samuel Efendi Yahudi. Kafalarının bu sefer iç tarafı sarıklı olanlara anlatamazdı ki bu gibi işlerin dinle minle bir ilişiği yoktur. Anlatıncaya kadar da postun elden gitmesi vardı. Sonra Petek Türktü, Samuel Efendi Yahudi. Samuel Efendi kimi inandırabilirdi ki ecdattanberi bu toprakta doğmuş büyümüş, bu milletin ekmeğini yemiş, mekteplerinde okumuş. Avukatlığını yapmış iyi yürekle, içi dışı bir, fesatsız bir adamdır. Bunun bir tek yolu, çıkarı vardı: Kendisinin iyi bir adam olduğunu Petek'e inandırmak ve Petek'e kendisini sevdirmek. Sonra Petek'e karşı bir koruyucu, bir kurtarıcı, bir ana, bir baba gibi muamele etmek. Dünyada öksüz yetim bir Yahudi yoktur. Bununlaberaber kendisi otuz yıldanberi yapayalnızdı. Biraz da lirikti. Bu bakımdan kendisini Petek'e benzetir, onun biçareliğinden hissî bir pay alırdı. Bir kaç hafta içinde istediğini yapmıştı. Yayla kızı köse dayıyı Bursaya giden Baha Bey ağası kadar değilse bile ona yakın seviyordu. Köse dayının gözlerinde insana inan duygusu veren bir bakış, sözlerinde insanın içini yürekten okşıyan bir ses vardı. Petek köse dayıye bağlandıktan sonra ortada mesele kalmadı. Gerçi kanunca kendine sahip olmak için on sekizine daha pek çok zaman vardı. Ama işin bir de değilmez (manevî) tarafı vardı Kız ayrılmadıktan sonra....

Bu bir şans oyunu idi. Kâğıdı dokuz çıkarsa yüzde ellisini Petek, ellisini de kendi alacaktı. Dokuz çıkmazsa da ortada gene ziyan yoktu. Hattâ biraz da kâr vardı. O zaman da başka işe baş vurmak zor değildi.

— Köse dayi! Sakaryadan geçecek miyiz?

— Geçeceğiz, yavrum.

— Ne vakit geçeceğiz?

— Gece geçeceğiz kızım.

— Demek göremiyeceğiz?

— . . . . . .

Samuel Bensusan'ın yüreği burkuldu. Petek'in Sakaryayı soruşundaki derin manayı anlamıştı. Yayla kızı, babasının parçalanıp kaldığı yerleri, belki de babasının kanlı hayalini görmek istiyordu. Samuel Bensusan'ın gözleri önünde bir takım hayaller peyda oldu. Bacalarından dumanlar, pencerelerinden kalhane kıvılcımları saçan fabrikalar. Çekiç sesleri, tecrübe atışlarının gümbürtüleri. Top füfek, bomba, süngü fabrikaları... Sonra bu fabrikalarda çalışan binlerce insanın usta başıları, parti şefleri... Bunlar masum işçilere

(Devamı var))

Rusyada Atletlerimizin Aldıkları Neticeler

Rusyaya giden spor kafilemizle seyahate iştirak eden atletlerimizin Rusyanın muhtelif şehirlerinde altı müsabaka yapmışlar ve müteakip tren yolculuklarının yorgunluğuna nazaran daima muvaffak olmuşlar ve Türkiye atletizmini dost Rusyada çok müsait bir şekilde tanıtmışlardır.

Atletlerimizin Rusyada elde ettikleri netice ve dereceleri tarih ve şehir sırasile aşağıya kaydediyoruz:

21 TEMMUZ - 933 - MOSKOVA.

Mosko muhtelitiyle yapılan maç neticeleri:

100 m. Semih birinci derecesi 10 saniye 9-10

200 m. Semih birinci derecesi 22" saniye 6-10..

Mehmet Ali ikinci derecesi 22 saniye 8-10.

400 m. Mehmet Ali birinci derecesi 53 saniye 3-10..

800 m. Besim birinci derecesi 2,6" 4-10..

Yüksek atlama Haydar ikinci derecesi 1 m. 80.

Birinci gelen Rus atleti 1 m. 855, atlamıştır.

27 TEMMUZ 1933 LENINGRAT

Leningrat muhtelitiyle yapılan maç neticeleri:

100 m. Semih birinci, derecesi 10" saniye 9-10..

200 m. Semih birinci, derecesi 22" 9-10..

200 Mehmet Ali birinci, derecesi 23" saniye 4-10.

« 200 m. müsabakasına iştirak eden Rus atletlerinin adedi fazla olduğundan iki ayrı küme halinde koşulmuştur.»

400 m. Mehmet Ali birinci, derecesi 52 saniye 9-10.

800 m. Besim ikinci, derecesi 2,5" saniye 8-10.

Birinciliği alan Rus atleti 2, 4" 4-10 yapmıştır.

Yüksek atlama: Haydar Rus atletiyle ayni irtifaı aştığı için her ikisi de birinci sayılmıştır. Derece: 1 m. 70.

30 TEMMUZ 1933 MOSKOVA..

Rusya muhtelitiyle yapılan maç neticeleri:

100 m. Semih ikinci, derecesi 11" saniye 2-10.

Birınci olan Rus atleti de ayni dereceyi yapmıştır. Semih çıkışta geç kalmıştır. Yarışın sonlarına doğru hasmına yetişmiş se de geçememiştir.

200 m. Mehmet Ali ikinci, derecesi 22 saniye 9-10.

Birinciliği alan Rus atleti 22 saniye 7-10 yapmıştır.

Bu yarışta Semih üç hatalı çıkış yaptığından koşu harici bırakılmıştır.

Mehmet Ali 130 metreye kadar başta gitti ise de sonlarda Rus atletine az bir farkla mağlûp olmuştur.

800 m. Besim altıncı, derecesi 2' 6" saniye 5-10.. Birinci gelen Rus atleti 1' 59 saniye 9-10 yapmıştır.

Yüksek atlama: Haydar dördüncü, derecesi 1 m. 75. Birinciliği kazanan üç Rus atleti 1 m. 80 atlamışlardır.

4 AĞUSTOS 933 İVANOVO

İvanova muhtelitiyle yapılan maç neticeleri:

100 m. Semih birinci derecesi, 11" saniye 3-10..

400 m. Mehmet Ali birinci, derecesi 55 saniye 1-10.

800 m. Besim birinci, derecesi, 2' 11" 7-10..

Yüksek atlama: Haydar birinci, derecesi 1 m. 70..

« Hava çok soğuk ve pıst çamurlu bir halde olduğundan dereceler düşük olmuştur.»

8 AGUSTOS 933 GORKI

Gorki muhtelitiyle yapılan maç neticeleri:

100 m. Semih birinci, derecesi, 11" saniye 1-10.

400 m. Mehmet Ali birinci derecesi, 54 saniye.

Yüksek atlama: Haydar birinci, derrecesi 1 m. 75.

«Müsabakalar esnasında hava soğuk ve rüzgârlıydı.»

13 AGUSTOS 1933 HARKOF.

Ukranya muhtelitiyle yapılan maç neticeleri:

100 m. Semih birinci derecesi 11" saniye 2,10.

Semih iki gündenberi rahatsız olduğuna rağmen yarışı kazanmağa muvaffak olmuştur.

400 m. Mehmet Ali birinci, derecesi, 52 saniye 3-10.

Yarış çok çetin olmuş, Rus atleti son metrelere kadar başta gitmişse de Mehmet Ali kuvvetli bir bitirişle bir metrelik bir avantaj almış ve yarışı kazanmıştır.

800 m. Besim ikinci derecesi 2' 7 sa. birinci gelen Rus atleti çok güzel bir koşu yapmış ve mesafeyi 2' 3" de katetmiştir.

Yüksek atlama: Haydar ve iki Rus atleti 1 m. 75 aşarak üçü de birinci olmuşlardır.

Atletlerimizin her hafta Ukranya muhtelitile yaptıkları maç çok çetin olmuştur. Ukrayna atletleri bu müsabakalar için bir aydanberi kamp hayatı yaşamışlar ve çok iyi hazırlanmışlardı.

Bu suretle çok büyük muvaffakiyetler kazandıkları Rusya seyyahatlerini de atletlerimiz Horkaftaki son müsabakasile tamamlamış oldular.

Veysi, Lobord Disk atarken seyrediyor

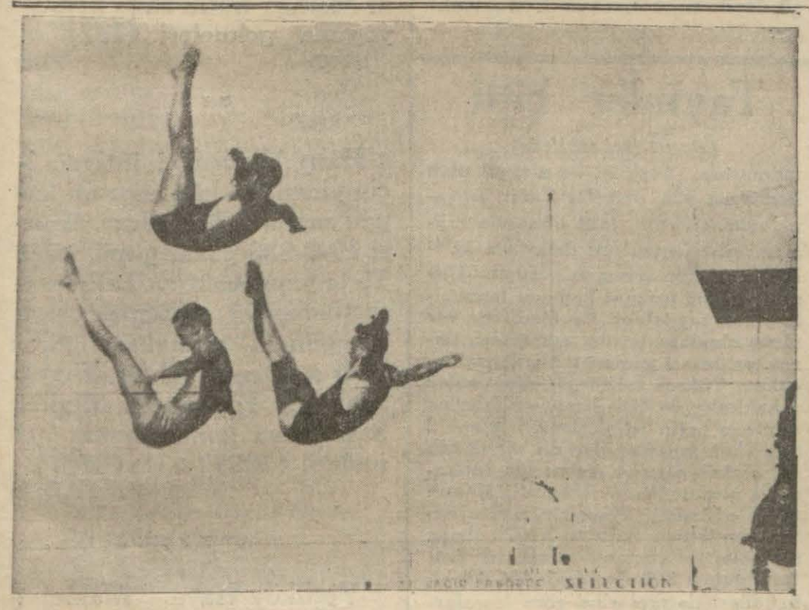

Stade Nautique des Tourelles'de yapılan yüzme müsabakalarında dünyanın en iyi atlayıcılarından olan Kurz, Simaika ve Smith harikulâde atlayışlarından birinde...

Dünya ağır sıklet boks şampiyonasını kazanan Dev Carnera mini mini bir yavru ile konuşurken. Bu resim Carneranın bütün vücudunü gayet vazıh bir surette göstermesi itibarile çok enteresandır.

Amerikan atletleri Fransada da galip

Fransızlar yalnız 3000 metreyi kazandırdılar

Amerikan atletleri Fransada koştular. Amerikan milli ekibini temsil eden sekiz atlet bir silindir gibi Avrupa atletizm âlemini ezip geçiyorlar. Son Fransa maçı da buna güzel bir misal olmuştur. Gunnigham, Metealfe, Laborde, Fuqua, Anderson, Moriss, Clusky, Spitz'den teşekkül eden bu ekip fevkalâde bir şerait altında maçlarını yapıyorlar ve hemen hepsini kazanıyorlar.

Fevkalâde bir şerait şudur. Bu atletler, bütün turnuva esnasında hiç entreneman yapmadan programlarında bulunan her şehirde maçlarını yapıyorlar ve hemen öteki şehire hareket ediyorlar. Kafileleri iki menacer ve sekiz atletten müteşekkildir.

Son Fransa maçında, da bu atletler yarışmışlar ve yalnız üç bin metreyi kaybetmişlerdir.

Fransız takımı millî forma altında çıkmamıştır. Fakat Amerikalılarla karşılaşan, Fransız ekibi Fransız millî takımını teşkil eden elemandan teşekkül etmiştir. Bunların içinde, ilk defa olarak bir Türk te bulunmuş, ve Amerikalılarla çarpışmıştır. Bu Türkün ismi Veysidir. Veysi İstanbulda iken, gülle atma Türkiye şampiyonluğunu kazanmış ve son zamanlarda gülleyi 14,14 metreye atmak Balkan rekorunu iki santim aşağısına kadar atmıştır. Veysi Fransa'da bir kulübe girmiş ve o kulüpten seçilerek üç en iyi atlet arasına kabul edilmiştir.

Fransız - Amerika atletizm, maçı Jean Bouis stadında, yapılmış, ve Amerikan atletleri, üç bin metre müstesna bütün diğer müsabakaları kazanmışlardır. Bu müsabakalarda bilhassa nazarıdikkati celbeden yüksek atlayıcı Spitz olmuştur.

Dişçi mektebi müdavimi olan bu genç, tamamile kendisine has bir sitille atlayış yapmış ve 1,96 metreyi kolaylıkla geçmiştir. Veysi meşhur Labero ile disk atmış, ve tabiî olarak ondan geri kalmıştır. Ancak bu gene bir muvaffakiyettir.

Veysinin bu maça iştirâk etmiş olması kendi atletizm kabiliyetini takviye etmiş olmasından dolayı, çok kârlıdır. Veysiyi tebrik ederiz.

30 Ağustos zafer bayramı hertarafta coşkun tezahüratla tesit edildi

(Başı 1 inci sahifede)

yazıt meydanına gelmiştir. Resmi geçide iştirak etmek üzere toplanan Harbiye, Heybeli Deniz ve ihtiyat zabit mektepleri ile Maltepe ve Kuleli askerî liseleri, efradı, Üniversitenin iç avlusunda yer almışlardı. Meydanın ortasına bir kürsü konmuş, söylenecek nutukların, dinlenebilmesi için radyo tertibatı yapılmıştır.

Askerî merasime, tam saat on buçukta Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşanın huzurile başlandı. Sert bir ses "Hazırol!" kumandasını verdi.

Şükrü Naili Paşa, Vali Muhittin B., yeni terfi eden paşalar ve erkânı harbiyesi refakatinde olduğu halde, Mercan kapısından girerek Hazırol vaziyetinde selâma duran kıt'aları teftişe başladı. ,

Şükrü Naili Paşa, ilkin Harbiye mektebi talebesinin önünde durarak:

— Merhaba! diye hitap etti.

Yarının zabitleri mukabele ettiler:

— Merhaba Paşam!

Bundan sonra Şükrü Naili Paşa, sırasile Harbiye, İhtiyat zabit mektebi, askerî deniz, Maltepe, ve Kuleli askerî liselerile kıt'aları teftiş etti.

Kolordu kumandanı, her kıt'anın önüne geldikçe o kıt'anın muzikası tarafından selâm havası çalınarak selâmlanıyordu.

Askerin teftişi bittikten sonra, polis, belediye memurları, itfaiye, ve Millî Türk Talebe Birliği bayrağı altında toplanan Üniversite talebesi teftiş edildi.

Bundan sonra, Şükrü Naili Paşa, Vali Bey ve diğer paşalar ve askerî erkân kürsünün etrafında toplandılar. En kıdemsiz zabit dördüncü alay mülâzimlerinden Şükrü Bey, kürsüye çıkarak çok heyecanlı bir nutuk söyledi.

Şükrü Beyin nutku

Şükrü Bey nutkuna:

"Kumandanlarım;

Sizler ki yüzünüzdeki her bir çizgi ve zaferin nişanesidir, o nişaneler ki, yarının zaferleri için bize itimat telkin eder."

"Arkadaşlarım:

30 Ağustos zaferi ile sonu gelen Başkumandan muharebesi, harp sanatının dünya durdukça ayakta duracak bir eseridir. Bize ve bizden sonraki nesillere en büyük bir ders ve örnek olacak bu muharebe, yalnız bizim tarihimizde değil bütün medenî memleketlerin harp tarihinde hayret ve hayranlıkla yer alacak bir eserdir.

Arkadaşlarım;

Bir kol teşkil eden bu mücadelenin, İstiklâl mücadelemizin kısa bir tarihçesini yapacağım. Bir çok haris emel sahipleri Türk milletine ve istiklâline [illegible] sevdasına düşmüşlerdi. Türkiyenin verimli topraklarına rahat rahat yerleşmek, oradan nimetlenmek istiyorlardı. Fakat bu mübarek toprakların sahiplerini, onların göynünde yatan arslanı ve kanındaki cevheri hiç hesaba katmamışlardı.

Büyük harbin sonu bu fırsat düşkünlerine iş başına geçmek için yeni bir işaret oldu, ondan evvel parça parça erittikleri Türk vatanının lokmaları tatlı gelmişti, son kalan parçayı da yutmak için adeta çan çalmıyordu.

Hep birden geldiler, bağrımıza bastılar ve ağızlarını açtılar

Fakat efendiler:

Bu son lokmalar çok sert geldi, her hamlelerinde bir dişleri kırıldı , böylelikle teker teker çekildiler, fakat en sona kalanın bu sert parça dişini değil başını da ezdi.

Efendiler;

Türk milleti çok mütehammil ve çok sakindir, onu idare eden eller onu zebun ve âciz bıraktıkça her yediği darbeyi sükûnetle karşıladı, fakat bu sabrın da bir derecesi olacaktı, netekim bu sükûnet devam etmedi, silkindi, onu bağlayan ellerden kurtuldu, kendi kendine onun benliğini iade edecek ve onun coşan gayretine yol açacak eller ve başlar aradı ve buldu bu başların idaresinde köpürdü, kükredi.

Ona ne duruyorsun diyenlere, işte buradayım dedi ve vatanın dört bir köşesinden saldıran düşmanlara karşı cephe tuttu. Yer yer müdafaalar ve toprak mücadeleleri başladı..

Arkadaşlarım;

Münferit kuvvetlerin her zaman ezilmesi değişmiyen bir kaidedir. Türk vatanı ve Türk milletinin bu kaideye rağmetmek istemiyen Ulu Gazi bu parlayan ateşlere bir mihrak noktası yaptı ve her mücadeleyi bir elden idare etmek esasını kurdu , bu nokta ve bu esas tayin ettikten sonra muntazam bir ordunun bu derde deva olacağını hepimize anlattı ve bu genç ordunun teşkiline başlandı, çok geçmeden her şeyi yok edilmiş, perişan edilmiş eski bir ordudan yeni, genç ve taze bir ordu vücude gelmiştir.

Bu ordu daha teşekkülü anında birinci İnönü, biraz kendini topladıktan sonra ikinci İnönü, daha olgunlaşınca Sakarya muharebelerini yaptı ve başardı. Onun kemali büyük zafere can ve vücut verdi. ..

Arkadaşlarım;

Şimdi o büyük zaferin neticelerini yaşıyoruz. Dünyanın devletler manzumesinde hür ve kuvvetli bir devlet bulunuyoruz. Ordumuz bakınız. istediğimiz kuvveti, istediğimiz silâhla techiz etmetkeyiz. Dilediğimiz yerde lâzım olan kuvveti bulunduruyoruz. İktısadî ve sınaî sahaya bakınız.. Her [illegible] yapacak vaziyetteyiz. Kendi toprağımızın mahsullerini dünya iktısadiyatının bağları müsaadesine göre dışarıda satabiliyoruz, sattığımız aldığımızdan daha üstündür. Velhasıl boynumuz dik, alnımız açık mes'ut bir milet olarak yaşıyoruz, hiç bir nimetle mükayese edilmiyen istiklâlimize, benliğimize sahip yüce bir cümhuriyet halindeviz..

Efendiler;

10, 15 yıl evvelki kara günleri bilen ve hatırlıyan bizler için bugünkü açık ve nurlu günler ne büyük bir nimettir.

Bütün bu güzel şeyleri, onu yaratan zaferin âmiri Ulu Gaziye ve büyük milletin şerefli ordusuna borçluyuz.

Harbi hazırlamak bir ilimdir, fakat onu yapmak büyük bir sanattır. İstiklâl harbi muharebecilik sanatının bir şaheseridir, bu eserin yüksek dâhisi, memleketimizin nurlu evlâdı Büyük Gaziye binlerce şükran."

Şükrü Naili Paşanın nutku

Şükrü Bey, nutkunu bitirdikten sonra, Kolordu kumandanını ve diğer kumandanları selâmladı. Şükrü Naili Paşa, Vali Bey genç ve ateşli zabitimizi tebrik ettiler. .Bundan sonra Şükrü Naili Paşa kürsüye çıkarak, şu nutku söyledi:

"Arkadaşlar;

İstiklâl harbi o büyük savaştır ki çoğumuz, içinde bulunduk. Onu kazanmak uğurunda kanlarımızı, esirge medik. O harp, ordumuz için çetin bir imtihandı. Yürekli ve şuurlu ordumuz o imtihandan zaferle geçmiştir. Bugün zaferin on birinci yıldönümüdür. Bayramınız kutlu olsun arkadaşlar. Milletimiz Türk milleti dünya yaratılalı hür yaşaya gelmiştir.. Tarihlerin yazdığı karnlardan daha önceleri bile devlet kurulmuştur. Nice milletleri asırlarca kendi yasası ve türesi içine almış, idare etmiş. nice cemiyetleri ve cemaatleri medenileştirmiş, doğudan batıya kadar eski dünyanın her yanına ün salmıştır. Yabancı salgını neyi hesap etmişti? Böyle yüce bir varlığı yok etmeği mi?

O varlığın yaratıcı eli silâhsız bırakılmakla gücsüz kaldı mı idi? Onun içindir ki İstiklâl savaşı Türkün yaşamasından başka bir hesabın doğru olmıyacağını göstermiş, bir yüksek namus müdafasıdır.

Bu müdafaa milletin benliğinden doğdu, fakat bu çosgunluğu başıboş bırakmak onu söndürmek demekti.. Bu harbin tarihçesini anlatırken genç zabit arkadaşımızın dediği gibi bölünmüş kuvvetlerin ezilmesi nasıl mukadderse başsız ve idaresiz kalan millî bir çosgunluğun söndürülmesi de o kadar muhakkaktır. Ne mutlu ki Türk milletinin çosgunluğuna Gazi gibi bir [illegible] oldu. Onun üstün iradesi ve idaresi altında teşkilâtlaşan yurt çocukları onun gösterdiği yoldan yürüdüler. Zafer kazandılar, iyi günlere kavuştuk. Arkadaşlar.

Dâhi bir başkumandanın en imrenilecek askeri ancak Türkün gözü yılmaz, gücü sınmaz Memetçiği olabilir. Memetçiği sevgi ile anarken onu yetiştiren bilgili ve imanlı Türk zabit ve kumandanını da sevgi ile selâmlarım.

Böyle bir kuvveti en doğru ve en güzel kullanarak milletine şan ve saadet yolları açmış olan Gazi bu toprağın öz çocuğu, bu ordunun baş değeri, bu milletin de yüksek dâhisi Gazi senin büyük adını taşıyan bu kutlu günde senin önünde saygı ile başeymek vicdanımın şerefidir.

Arkadaşlar:

Yurdumuz müstakil kalsın diye onun her bucağına temiz kanlarını erkekçesine dökmüş mübarek şehitlerimizin yüce ruhlarına rahmet dilerim."

Tribünde..

Alkışlar, Üniversite meydanında uğultulu seslerle devam ederken muzika İstiklâl marşını çalmağa başladı.

Büyük bir heyecan içinde dinlenen marş bitince geçit resmine başlanmak üzere Üniversitenin cümle kapısı önüne konulan tribüne gidildi. Tribünde mebuslar, hükûmet erkânı bulunmakta idiler. Şükrü Naili Paşa ile Vali Muhittin Bey de tribündeki mevkilerini aldıktan sonra, geçit resmine başlandı.

Harbiye mektebi, sert ve metin adımlarla ilerileyerek en öne geçtiler. Harbiyeli, ihtiyat zabit mektebi, ve piyade, istihkâm, levazım talebesi takip ediyordu. Bundan sonra, temiz kıyafetleri ve çevik vücutlarile Deniz lisesi , Kuleli, Maltepe askerî liseleri gençleri geçtiler.

Nihayet başta süvari olmak üzere sırasile Topçu ve piyade kıt'aları serbest ve muntazam yürüyüşlerile geçit resmine iştirak ettiler. Bundan sonra, polis kıt'aları , polis ve belediye zabıta memurlarının teşkil ettikleri müfrezeler Darüşşafaka ve diğer mekteplerin talebesi, izciler ve itfaiye efradı geçtiler.

Beyazıt meydanında omuz omuza sökmez bir kalabalık teşkil eden halk resmi geçide iştirak eden kıt'alarımızı çılgınca alkışlıyor. "Yaşayın!. Varolun!,, sesleri ortalığı çınlatıyordu.

Bazı ihtiyar kadınlar bu heybetli manzaradan coşarak gözyaşlarını zaptedememişlerdi.

Bu seferki 30 Ağustos bayramına Millî Türk Talebe Birliği de kendi bayrakları altında iştirak etmişerdi.

Resmi geçide iştirak eden kıt'alar Beyazıt, Divanyolu, Belediye, Sultanmet. Alemdar, Salkımsöğüt, Sirkeci ve Köprü yolunu takip ederek Taksime vardılar.

Alay köprüden geçerken, Selimiye ve Beyazıt meydanlarından 21 er pare top atıldı. Limanda bulunan gemiler, düdüklerini çalarak Türk ordusunu selâmladılar.

Güzergâhta, toplanan kalabalık halk kütleleri tarafından şiddetle alkışlanan alay bu suretle yoluna devam ederek Şişhane ve Taksime kadar gitti. Beyoğlu İstiklâl caddesinde kıt'alarımızı alkışlamak için büyük bir kalabalık toplanmıştı.

Alay Taksime gelince dağıldı ve kıt'alar kışlalarına avdet ettiler. Bu suretle saat 13 te merasime nihayet verildi.

Ankara'da

ANKARA, 30. A. A. — Büyük zafer bayramı bugün coşgun tezahürlerle kutlulanmıştır. Resmi daireler kapanmış, her yer bayraklarla süslenmiştir.

Merasime sabah saat sekiz buçukta başlanmış ve bu saatte sarrıkışlada, fırka karargâhında dokuz buçukta da büyük erkânıharbiyede tebrik merasimi yapılmıştır.

Saat 10,30 da geçit resmi sahasında merasim başlamıştır. Bu merasimde millî müdafaa Vekili Zekâi Bey ve büyük erkânıharbiye reisi Asım Paşa, şehrimizde bulunan diğer bilumum erkân ve ümerai askeriye, zabitan ve binlerce halk hazır bulunmuştur.

Alayın en kidemsiz bir zabiti ve bundan sonra fırka Liva kumandanı miralay Tevfik ve Halkevi namına Haşım beyler tarafından birer nutuk söylenmiştir. Büyü bir geçit resmi ile merasime nihayet verilmiştir. Geçit resmine piyade , süvari ve topçu, jandarma kıtaatı ile iki tayyare filosu ve ayrıca bir temsil alayı iştirak etmiştir.

Oyleden sonra saat on altıda halkevinde merasim yapılmıştır. Burada başkumandanlık meydan muharebesini ve o günün hatıralarını anlatan hitabeler söylenmiş, şiirler okunmuş ve bir piyes temsil edilmiştir.

Gece saat yirmide büyük bir fener alayı ve bahçelerde tayyare cemiyeti menfeatine muhtelif eğlenceler tertip edilmiştir.

" Şehir baştan başa ışık içindedir. Sokaklarda bayram sevinci ile, coşgun bir hayat ve hareket görülmektedir. Halk, kendisine yaşama ve istiklâl haklarını kazandıran büyük zafer gününü smimî tezhürlerle kutlulamağa devam ediyor.

Zonguldak'ta

ZONGULDAK, 30. A. A. — 30 ağustos tayyare ve zafer bayramı emsalsiz tezahürlerle kutlulandı.

İzmirde yedi tayyare

İZMİR, 30 (A.A.) — Bugün tayyare ve Zafer bayramı olmak münasebetile şehir baştan başa donatılmış, resmî ve hususî müessesat ve bilûmum mesakin, kara ve deniz nakil vasıtaları bayraklarla süslenmiştir. Sabahleyin saat 8 de Seydiköy tayyare karargâhında yedi tayyaremizin ad konma merasimi yapılmıştır. Bu yedi tayyareden dördü İzmire ait olup isimleri: İzmir - Karşıyaka, İzmir - Bornova, İzmir - Tüccar ve esnafları ve İzmir - Recberleri, üçü de ait oldukları kasabalara nisbetle Cine, Sarayköy, Manisadır. Ad konma merasimine İzmirden birçok zevat iştirak ettiği gibi, Cine, Sarayköy ve Manisadan da heyetler gelmitşir.

Turgutlu'da

TURGUTLU, 30 (Milliyet) — Zafer ve Tayyare bayramı parlak olmuştur. Gece fener alayı tertip edilmiştir..

Jandarma Terfi listesi

(Başı 1 inci sahifede)

hamam J. Bl. K. İzzet, Kolpazarı J. Bl. K. A. Rıza, Muğla V. J. K. V. İ. Cevat, Baş J. Bl. K. Hüsnü, Gümüşane J. Bl. K. Mümin, Ordu kıta stajında Sabahattin, Ordu kita stajında Niyazi, Ordu kita stajında Tahsin, Ordu kıta stajında Sadık, Ordu kita stajında İ. Hakkı, Mutki J. Bl. K. A. Rıza, Kars V. J. K. V. Kenan, 2 ci J. mnt. K. Mülhaki Necmettin, Bolu V. J. K. V. Kemal. Ordu Kita stajında Sıtkı, Ordu kita stajında Abdülkadir, Ordu kıta stajında Tevfik, Ordu kıta stajında Kadri, 1 ci J. mnt. mülhaki Nazmi, Erdehan J. Bl. K. Rauf, Of J. Bl. K. Kemalettin, Beypazarı J. Bl. K. Nihat, Eruh J. Bl. K. Şükrü, J. U. K. mülhaki Salih Beyler.

Yüzbaşılığa terfi edenler

Ordu kıta stajında birinci mülâzım Sabit, Talât, Salim, A. Rıza, Hilmi, Haydar, Naci, Remzi, M. Nasuh, Necdet, Turgut, Kâmil, Nuri, Kadri, A. Sıtkı, Rifat, Mansur, Asım, Suni, Tevfik, Necmettin, Kemalettin, Abdülkadir M. Fuat, M. Ali, Malik, M. Fehmi, M. Tevfik, M. Vefa, M. Ali, Fatih, Sadettin, Sami, Nevres, Basri, Sadrettin Halil, Cemalettin, Şerafettin, Sami, Fikri, Hilmi, Şerif, Nefi, Nihat, Rüştü, Refik, Vehbi, Vecihi, Vefa, Şevket, Sabri, Ali, Mustafa, Hakkı, Şemsettin, Kerim, Zeki, Cemal, Ragıp, Sırrı, Rıza, Malik, Muzaffer, Vahit, Hamdi, Nüzhet Cemal, Hilmi, Hamdi, Mahir, Faruk, Ziya, Cemal, Salâhattin, Ali, Nedim, Pertev, Galip, Naki, Hâdi, Nedim, Muhittin, Ethem, Nedim, Tevfik Beyler yüzbaşılığa terfi etmişlerdir.

Ordu kıta stajında bulunan ikinci mülâzımlardan Hikmet, Vahap, Emin, Rıza, Hakkı, Hulûsi, Dursun Beyler de birinci mülâzımlığa terfi etmişlerdir.

Altıncı sınıf hesap memurluğuna terfi edenler:

Kâzım, Hakkı, Ali, Hilmi, Muhtar, Yesari, Sabri, Mehmet ve Emin Beyler.

Dün İstanbulun üç tayaresine ad kondu

(Başı 1 inci sahifede)

balarla gelerek iştirak etmişler, merasime memur olan zevat tarafından karşılanarak ad takılacak tayyarelerin başına geçirilmişlerdir.

Sivil tayyare mektebi müessis ve müdürü tayyareci Vecihi Bey de merasime biri çift diğeri tek satıhlı iki spor tayyaresile iştirak etmiştir.

Ad takılma merasiminde bu sene görülmemiş derecede kalabalık bir halk kütlesi hazır bulunmuştur. Merasim saat 4,30 da başlamış, evvelâ bando tarafından istiklâl marşı çalınmış, sonra tayyarelerin yanına gidilerek isimlerinin üzerine örtülen bayraklarımız kaldırılmış, budan sonra nutukların okunmasına başlanmıştır.

Galip Bahtiyar Beyin nutku

Evvelâ Bakırköy halkı namına Galip Bahtiyar Bey hülâsaten şu nutku okumuştur:

«Yurttaşlar;

Halkçı Türk cümhuriyeti kuvvetini nasıl halktan alırsa, müdafaa vasıtalarının en mühimmi olan hava kuvvetlerini çoğaltmak, tayyareler tedarik edip onu kahraman ordumuza hediye etmek gibi yüce mübarek bir vazifeyi bu suretle millete vermiştir. Bu vazife halkın en büyük kudret kaynağı, Türk cümhuriyetinin prensiplerinin en yüksek delilidir. Sevgili Türk elinin ebedi şanlara lâyık olan şu güzel Türk yurdunun bütün mukadderatına, hayatına halkımızı da candan alâkadar etmek cümhuriyetin büyük gayelerindendir.

Türk cümhuriyetini kuran, şarkta parlak bir inkılâp yaratan Ulu Gazi Türklerin bu yüksek vazifeyi tamamile başaracaklarından emin idiler. Billette bulunan yüksek duyguları, kabiliyetleri herkesten çok takdir buyurmuştu.

Bugün memleketlerinin selâmetini düşünen devletler için tayyare kuvvetinin ikmali milli müdafaa programlarının başında geliyor. Yurdun selâmetini her şeyden önce tutan Türkiye cümhuriyeti ordusunun kudretini arttırmak için tayyare kuvvetini Türklüğün geniş mukadderatına lâyık bir hale getirmek üzere bütün kuvvetini sarfediyor. Artık başımızı göklere kaldırdığımız vakit ucu bucağı bulunmıyan engin ufuklara ferahla, emniyetle bakabiliriz.

Efendiler;

Kazamız şimdiye kadar tayyareye olan alâkasını samimiyetle göstermiş 933 senesine kadar 29108 lira teberrü etmiştir. Vakıa bu para gayenin büyüklüğüne göre azdır. Bu gibi ianelerde azlık, çokluk ehemmiyetli ise de sevgi ve muhabbet daha ehemmiyetlidir.

Kazamız için tayyare ötedenberi bir an'anedir. Nasıl tarif edeyim, tayyare Bakırköyünde bir yaşayış lüzumudur. Nasıl olmasın ki.. Tayyarelerizi idare edecek, onları ebedî şan ve zafer ufuklarına uçuracak olan kahraman tayyarecilerimizin bir kısmını yetiştiren muhterem tayyare mektebi kazamızda bulunmaktadır.

Mekteplerine giden çocuklarımız sabahın pembe sisleri içinde kanatlarına daha ufuktan yeni beliren güneşten bir parça nur alarak, talimlerini yapan tayyarecilerimizi görürler, yollarında dururlar, hepsini tanırlar ve onlara alkışlarlar.. Yüreklerinde hakikî bir tayyareci ruhu yaşar, bütün tayyare tabirlerini, sözlerini bilirler.

Ey Bakırköy tayyaresi;

Sana yalnız kazamızın adını vermiyoruz. Bununla iktifa etmiyoruz. Bütün kalplerimizi memleketin tealisi için yüreklerimizden fışkıran emelleri senin kanatlarına konduruyoruz. Bütü temennilerimizi, iştiyaklarmızı seni ufuklarımızda uçuracak olan kahraman kumandanına yoldaş veriyoruz. Sen ve arkadaşların, ordunun önünde zafer yolunu gösteren Türk doğanları gibi Türkün ilerileme ve medeniyet akınında ona şan yollarını göster.. Türkün önünü sana armağan veriyorum. Onu al ta güneşlere kadar yükselt.»

Rifat Beyin nutku

Galip Bahtiyar Beyden sonra Beşiktaş kazası namına Rifat Bey şu nutku söylemiştir:

«Biz Beşiktaşlılar bugün sevinç ve heyecan içindeyiz. Çünkü ilk olarak bugün Beşiktaş ismi göklere yükseliyor.

Bizlere heyecan veren bu bayramı kutlularken şüphesiz bizim kadar sevinç duyan Bakırköy ve Küçükpazarlı vatandaşlarımızı da candan tebrik ederiz.

Efendiler, bütün tarih, milletler arasında olup biten kavgaları, muharebeleri yazar. Denebilir ki muharebe insanlarla beraber doğmuştur. Aradaki zaman fasılalarını hesap etmezsek bugüne kadar arkası kesilmemiştir. Bu savaşlarda muvaffak olanlar harbe harpten evvel hazırlanmış olan milletlerdir.

Biliyoruz, harp, insanlık için bir afettir. Fakat bu, öyle bir afettir ki, kendisine karşı koyan, göğüs gerenleri değil, daima korkan ve kaçanları yakalar ve ezer.

Biz Gazi devrinin çocukları için bunun misalini tarihin eski devirlerinde aramağa bile lüzum yoktur. Kendi hayatımızda bizzat görüp geçirdiğimiz hâdiseler, bilhassa İstiklâl harbinin doğurduğu neticeler, müstakil ve müreffeh yaşamak istiyen bir milletin her vakit harbe hazır olması ve harp afetine harple mukabele etmesi bir zaruret olduğunu filen ispat etmiştir. Harp yangını, yalnız kanla söner, kaçmak istiyenler yanmağa mahkûmdur.

Rüknettin Beyin nutku

Rifat Beyden sonra Küçükpazarlılar namına Fuat Bey tarafından ayni mealde bir nutuk irat edilmiş, bu nutku da Rüknettin Beyin hülâsa ettiğimiz şu nutku takip etmiştir:

"Cihan harbinden sonra memleketimizin bütün varlığında hasıl olan elem ve iztırapları, ebediyyen aydınlanmıyacak gibi gözüken karanlıkları yırtan zaferin yıldönümündeyiz.

Büyük zaferin, hiç unutulmıyacak ninelerden torunlara, torunlardan nesillere intikal edecek nurlu ve ateşli hatırası önündeyiz. Bugünün; mermerden, taştan, çelikten abidesi olabilir. Fakat onun en büyük âbidesi, bizim, nesillerimizin ruhundadır. Madde olarak içine yalnız şehitlerin kanı, yetimlerin gözyaşı karışmış, ruhumuzun heyecanı karşısında o günü, o günün kahramanlarını yadediyoruz: O günün şehitleri ; sizlere bin minnet! o günün gazileri; sizlere bin şükran! o günün yüksek dehası Büyük Gazi sana bin tazim!

Aziz arkadaşlar!

Cümhuriyetin az zaman içinde memleketin ve halkın kudret ve selâmetine ait her hususta büyük hareket ve muvaffakıyetleri var.

Ehemmiyeti günden güne artan, şimdiye kadar almış olduğu sürat ve inkişafa göre ileride ihraz edeceği ehemmiyetin derecesi gözüken tayyareciliğin, memleket işleri arasındaki mevkiini daima gözönünde bulundurmak lâzımdır.

Kurulduğu günden beri üzerinde aldığı vazifenin ehemmiyetine yükselkliğine inanarak mütemadi faaliyetler gösteren, muayyen, müsbet hedefler takip eden Tayyare cemiyeti halkın yüksk duygusuna tercüman olmağa, halkın bu emanetini daima gayeye uygun kullanmağa çalışmaktadır.

Göklerin hududu olmadığı gibi tayyare filosunun da belki adedi yoktur. Mebdi olan, müntehası olmıyan bir yol yürüyoruz. Nihayetsiz bir ihtiyaç, nihayetsiz bir varlık ile karşılaşıyoruz. demektir.

Bütün milletlerin müsabakaya koştukları bu yolda milletimiz hiç geri kalmıyacaktır. O Türk milleti ki hadiseerin hakikatini, işiterek, uzaktan, değil, bizzat görerek ve içinde bulunarak anlamıştır.

Türk tayyareciliğinin ilk gününden beri; vatanımızın geniş ufukların dan içeriye düşman sokmamak, üzerine titredikleri topraklarmızı yabancıya çiğnetmemek için kahramanlıklar gösterirken, yahut buna hazırlanırken ebediyete intikal eden aziz tayyare şehitlerini hürmetle anarım.

Muhterem tayyareci kardeşlerimiz Sizlere selâmetler ve muvaffakıytler dileyen, bütün bir milletin göynüdür. Ve biliniz ki dolaştığımız gökler, bu dileklerden ve sizin cesaret ve kahramanlıklarmızdan daha yüksek değildir."

Tayyarelerimizin uçuşu

Rüknettin Beyin nutkundan sonra halk arasından bir zat bir şiir inşat müteakıben yeni tayyarelerimiz ve merasime iştirak eden Vecihi tayyareleri uçuş yapmışlar, rengârenk rozetler atmışlardır, Yalnız Bakırköy tayyaresinin motöründe küçük bir ârıza vukua geldiği için bu tayyaremiz biraz teahhürle havlanmıştır. .

Tayyarelerimiz İstanbul semalarının her tarafını dolaştıktan sonra tekrar Yeşilköy tayyare meydanına inmislerdir.

Tayyarecilere şehrin hediyesi

Yeni tayyaremizin pilotları Arif Hikmet, Hüseyin, Bürhan ve rastıları Vehbi Can, Fazıl, Nimet Beylere şehir namına birer halı hediye edilmiş ve uçuş bittikten sonra bu hediyeler merasimle verilmiştir.

Tayyare bayramı münasebetile gece muhtelif fener alayları tertip edilmiş, her yerde tenvirat yapılmış ve her semtte eğlenceler, müsamreler, balolar verilmiştir.

MEMLEKET HABERLERİ

Milâs çevresinde yaz

Tuzovasının yiğit delikanlıları ile çamlar altında bir mehtap eğlentisi

MİLAS, (Milliyet) — Burası gökyüzüne yeşil yelpazeler salmış çam ağaçları içinde, deniz sathından 300 metre yüksek bir yayla. Milâstan, bozuk ve tehlikeli dağ virajlarını dönerek, 12 kilometre aştıktan sonra gelinebiliyor.

Yüksek tepelerden kopan, sık çam ormanlarından süzüldükçe serinlenen bir akşam rüzgârı başladı. Bu temiz rüzgârların geldiği yerler aydınlık içinde; mehtap doğuyor. Haftanın bin türlü gailelerinden yorulan dimağlarımızı bir kaç saat dinlendirmek için tenha yollarda, hiç konuşmadan ilerliyoruz. Tabiatin bu sessiz musikisini yalnız çam iğnelerinin dili terennüm edebiliyor. Tek tel üzerinden gelen bu nağmeler o kadar uyuşturucu ki, tek kelime konuşmıyoruz; yaratan kudretin sanatı her şeyin üzerinde! Gündüze başka, akşama başka renk vermesini bilen bu kudret, silinen renkleri güneşe koyuyor, yarı gölgeleri dolduruyor. Derin gölgeli bir köşeden bir saz sesi gelmiye başladı, bu na yanık bir insan sesi refakat ediyor... Birbirimize hiç sormadan adımlarımızı o tarafa çevirdik, gittikçe hem saza, hem söze yaklaşıyoruz. Açıklık bir tepede 3 - 5 genç köylü oturmuş, içiyorlar, eğleniyorlar... Bizi görünce toparlanmak istediler; mâni olduk ve dönmiye yeltendik. Bunların, mehtaptan, gökten, serin rüzgârlar ve pınar sularından ve nihayet bakışları bu çam ormanlarının koyu gölgeleri kadar temiz bir çift muhayyel gözden başka, bir şey olmıyan hassasiyetine karışmak istemedik. Evet başımızda ve gözümüzdeki o karmakarışık, şimşekli ve bin bir renkli, ezici, üzücü hassasiyetimizle! Bırakmadılar; fakat devam etmelerini yalvardık. Cura çalan genç söyliyor:

VAY bana, vaylar bana,
Yıl oldu aylar bana,
Eğildim su içmeğe;
Su vermez çaylar bana!

Hepimizin kafasındaki hercümerci şu dört mısra, çam ağaçlarından süzülen reçina kokuları kadar uyuşturdu. Susuyor ve yanık yürekli Anadolu çocuklarını dinliyoruz. Bunlar ne yapıyorsa güzel yapıyor. Yalın kılıç dağdan dağa koşmasını nasıl en güzel biliyorlarsa, sevmesini de öyle biliyorlar. İçinde aşkı bu kadar iyi duyabilen ve onu bu kadar temiz terennüm edebilenlerin yurduna göz dikenler ya aklı yok, ya canlarına susamışlar!

Karlı dağların başı,
Rüzgârlardır yoldaşı,
Yarimden soracaksan,
Daha on beştir yaşı!

* * *

Tozlu yolları aştım,
Dağdan dağa dolaştım,
Siz beni arıyorken,
Yarle sarmaşdolaştım!

Şimdi curaya, ince sesli bir kemençe de arkadaş oluyor ve hep bir ağızdan söyliyorlar:

Ben at üstündeyim, yarim koynumda,
Yüce dağlar yol ver, bize durulmaz.
Dünyanın en coşkun aşkı boynumda,
Hiç bir adem oğlu böyle vurulmaz!

Bunu, bu civara has olan bir zeybek havası bestesinde söyliyorlar. Ve şimdi parmakların şakırdısı, dizlerin yere vuruluşu, rüzgârın kanatları üzerinde, kim bilir bu geceyi evvelden bilen ve bostanının çardağında mehtapla dertleşen birinin kulaklarına kadar gidiyor. Onlar da bunu duyuyorlar ve duydukça coşuyorlar.

Gel yârim, burası sevda yeridir,
Yavuklun bu yerin bir tek eridir,
Bahçende bin türlü çiçek var ama,
Göğsündeki güller en güzelidir!

Bunları gene, gönüllerinde gizli sevdalarile, dört yanlarında pırıl pırılyanan tabiatle başbaşa bırakarak oradan uzaklaştık. Hiç konuşmıyorduk. Uzaklardan hâlâ o sesler:

Bahçende bin türlü çiçek var amma;
Göğsündeki güller en güzelidir!

A. N.

Bandırma orta mektebi

BANDIRMA, (Milliyet) — Halkın arzu ve münevver zevatın teşebbüsü ile bu sene hususî bir şekilde açılacak olan ortamektebe kayıt ve kabul muamelesine başlanmış, üç gün zarfında 59 talebe kaydedilmiştir.

Evvelce kararlaştırılan kadro mucibince, Halk Fırkası salonlarında okutulmak üzere ancak 60 talebe kabul olunacaktı. Fakat, her gün artan talebe müracaatları karşısında rikkate gelen Belediye Heyeti memleketin saadet ve selâmtini düşünrek kendi oturduğu muazzam binasını ortamktebe tahsis lûtûf ve atıfetinde bulunmuştur.

Belediyemizin bu musip ve âlicenap hareketi üzerine, müracaat edecek ne kadar talebe varsa hepsi de kabul olunarak 11 eylûlde derse başlanmış olacaktır.

Mektebin idaresile alâkadar olmak üzere hariçten bir müdür getirilecek ve memleketin münevveranından, Dr. İsmail Raif, Adapazarı Bankası Müdürü Kâzım, mühendis Şakir, Dr. Kâmil Samih ve mütekait askerî kaymakam Vehbi Beyler program mucibince ders takririni fahrî olarak kabul edeceklerdir.

İzmirde mıntaka hapishanesi

İZMİR, (Milliyet) — Araphasan dağında evvelce Darülmuallimin binası olarak inşa edilirken yarıda bırakılan binanın değiştirilerek asrî bir şekilde inşası ile İzmir'de asrî bir hapishane yapılmış olacak ve bu hapishane garbî Anadolu vilâyetleri mıntaka hapishanesi ittihaz edilecektir.

Adliye vekâleti, İzmir asrî hapishanesinin inşası için 120 bin lira göndermiştir. Adliye Vekâleti, bu sene Türkiye'nin üç yerinde inşa ettirilecek mıntaka hapishaneleri için bir milyon lira ayırmıştır.

Aydın mebuslarının tetkik gezintileri

SÖKE, (Milliyet) — Söke ve havalisinde tetkik gezintisine çıkan mebuslarımız Adnan ve Fuat Beylerle fırka vilâyet reisi Etem Kadri Bey, Koçarlı, Baş arası, Akköy, Doğanbey nahiyeleri bu nahiyelere bağlı bir çok köylere uğramışlar Söke kazasına gelerek burada da halkla temas etmişler, gençlerin müsamerelerinde bulunmuşlardır. Fuat Bey, evvelki gün Sökeden Aydına gelmiş Adnan ve Etem B.ler de Pınarbaşı istasyonile Germencik ve karapınar nahiyelerinde tetkik ve temaslarına devam ederek bugün Aydına dönmüşlerdir.

Mebuslarımız bu seyahatlerinde bıyıklı köyünde Fotyadis çiftliği işile, yenihisar ve balat köylerinde tütüncülerin vaziyetleri, Akburgaz köyünde de köylülerin topraklanması işile alâkadar olmuşlar, Koçarlı ve köylerinde zahire ve pamuk, pınarbaşı Germencik ve karapınarda da incir işleri ve incir kurdu mücadelesile meşgul olmuşlardır.

Soyğuncular yakalandı

TİRE, 29. — Dün gece İzmirden gelen iki kamyona meçhul kimseler tarafından tecavüz edilerek yolcular soyulmuş, tahminen yüz lira kadar para gasbedilmiştir.

Faillerin Akkoyunludan Mehmet ve Mustafa oldukları anlaşılmış, ikisi de zabıta tarafından yakalanmıştır.

Kıymetli mezar taşları

TİRE, — Tirede Selçuk, Aydın, Osman oğulları devirlerine ait çok kıymetli mezar taşlarının bulunduğu eski mezarlıklar, şehir plânına göre kaldırılmaktadır. Bu mezarlıklardaki eski mezar taşlarından birinci derece ehemmiyeti olanların İzmir müzesine nakil, ikinci derece ehemmiyeti olanların da Tirede münasip bir mahalde muhafazası için maarif vekâletinden emir verilmiştir.

Bu taşların sureti tefriki hakkında İzmir asarı atika müzesi müdürlüğünden talimat istenilmiştir.

Bu hususta kaymakan Gafur Beyin riyasetinde bir heyet teşekkül etmiştir, heyet arasında alâkadar zevattan başka bu işlerle ötedenberi uğraşan gençlerden Üzümcü oğlu M. Necip ve Şiroğlu Faik beyler de vardır.

Nazilli orta mektebi

AYDIN, (Milliyet) — Nazilli Ortamektebinde yapılacak 3000 liralık ilâveler vilâyet encümeninde müteahhide ihale olunmuştur.

20.000 lira keşif bedeli olan Bozduğan İlkmektebinin proje ve plânları encümene verilmiştir. Bu günlerde münakasaya konulacaktır.

Tayinler bitti

(Başı 1 inci sahifede)

nulmuştur. Teşkilât ile meşgul olan komisyon dün, daireler Zafer bayramı münasebetile tatil olmasına rağmen, işin ehemmiyeti dolayısile öğleden sonra toplanmış ve gece de çalışmıştır. Yeni teşkilât kadrosu tamamile bitmiş sayılabilir. Yeni kadroda yer almış olanlara bugün, cumartesi, pazar, pazartesi günleri tebligat yapılacaktır. Yüksek tahsil görmüş olanlar tahakkuk ve tahsil muavinliklerine tercihan tayin edilmişlerdir. İstanbul tahakkuk muavinliğine de hukuk tahsili görmüş olan ve Ankara İş Bankasında memur Husna Bahaettin Hanım tayin edilmiştir. Kadroda açıkta kalanların tamam mikdarı bugün olmazsa cumartesi günü anlaşılacaktır. Bunların tutarı 300 den fazladır. Ancak kendileri derecelerine göre taşralarda memuriyetlere tayin edilerek maduriytlerine meydan verilmiyeceği anlaşılmaktadır. Cumartesi gününden itibaren muhakemat müdürü İsmail Sıtkı Bey de işe başlıyacaktır. Muhakemat müdürlüğünde birikmiş binlerce dava dosyası vardır.

Askerî fabrikalar ilânları

Bakırköy Barut fabrikaları muhafız takımı hayvanları için (5000) kilo arpa şartnamesine tevfikan pazarlıkla mübayaa edilecektir. Vermek isteyenler 4-9-933 pazartesi günü saat 14 te mezkûr fabrikalarda satın alma komisyonuna müracaat etsinler. (332) (4524)

TEHLİKE VAR!

Hastanın kullandığı bütün şeyler müessir bir dezenfeksiyona tabi tutulamazsa hastalığın sirayeti tehlikesi vardır bunun için

„Lysol"

MARQUE DEPOSÉE

müstahzarini suda hallederek kullanınız. Elleri yıkarken, döşemeleri temizlerken ve hastanın yatak takımlarile çamaşırlarını yıkarken Lysol mahlûlü kullanıldıkta pek müessir bir muzadı taaffün teşkil eder. Markamızı hamil olmasına dikkat ediniz. Fabrikatörleri : Schuelke ve Mayr A. G. Hamburg. Türkiye için umumî acentası S. Jakoel mahtumu, İstanbul.(4045)

İst. Mr. Kumandanlığı Satınalma kom. ilânları

Gülhane Hastahanesi için 600 adet Tavuk ve 100 adet Piliç 3-9-933 pazar günü saat 15 ten 15,30 za kadar aleni münakasa ile alınacaktır. Taliplerin şeraitini öğrenmek üzere her gün ve münakasa gününün muayyen saatinde Merkez Satın alma komisyonuna gelmeleri. (152) (3980) 5318

***

Harp Akademisi ihtiyacı için yirmi bin kilo sığır eti kapalı zarfla alınacaktır. İhalesi 10-9-933 pazar günü saat 15 te yapılacaktır. Taliplerin şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasa günü belli saatten evvel teklif mektuplarını Tophanede Merkez Satın alma komisyonuna gelmeleri. (202) (4151) 5540

***

Yeşilköy Hava Makinist mektebi talebelerinin ihtiyacı için alınacak 29800 kilo ekmeğe talip zuhur etmediğinden 5-9-933 salı günü saat 16 dan 16,30 kadar pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnamesini göreceklerin her gün ve pazarlığa gireceklerin belli saatinde Merkez Kumandanlığı Satın alma komisyonunda hazır bulunmaları. (258) (4515)

DOKTOR HORHORUNİ

Her gün akşama kadar hastalarını Eminönü Valide kıraathanesi yanındaki muayenehanesinde tedavi eder. Tel. 2,4131 (6512) 5609

BAKALORYA

Resmî dairelerde ve hususî müesseselerde memur ve müstahdem olup ta (Orta) ve (Lise) bakaloryasına hazırlamak isteyenlere ayrıca Çağaloğlunda (YENİ LİSE) binasında akşam dersleri açılmıştır.

Telefon: 23303 (6829)

İstanbul Emniyet müdürlüğünden:

Otomobil ve motörler için satın alınacak (6) ton Benzinin aleni münakasası 4-9-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 te Vilâyet Defterdarlığı dairesindeki mübayaa komisyonunda yapılacaktır. İsteyenlerin şartnamesini görmek üzere İdare Hey'eti kalemine müracaatları. (3930) 5325

Milliyet'in romanı: 31

ACI PATLICAN

Yazan: G. de la FOUCHARDİERE — *Tercüme:* Kâmran Şerif

Kızı da tam bu sırada bunu takdir edebilecek bir mevkide idi.

Sonra dalgın bir tavırla ilâve etti:

— Ah, ne olur, bir gün bu kadını annene bir çattırabilsem.. Ne hoş bir şey olacak bilir misin?..

Bunun üzerine uslu bir çocuk gibi kendini Mariette'e bağlattı.

Mariette odaya dönünce Kont Cenaplarına ateş geldiğini hissetmiş, onun için bu ihtiyat tedbirine lüzum görmüştü.

Estelle kendini köşkün kapısında bulunca otomobile atladı,doğru Saint-Cloud polis karakoluna çekti. Meseleyi olduğu gibi komisere anlattı.

Komiser nezaketi de elden bırakmamakla beraber gözle görülebilir bir sıkıntı ile dinledikten sonra:

— Hâsılı Kont de Saint - Gaudens bir hastabakıcı ile bir doktor tarafından köşküne hapsedilmiş..

— Hapsedilen benim babam...

— Kont de Saint - Gaudens sizin pederiniz mi?

— Hayır, Kont de Saint - Gaudens benim evimde saklı oturuyor.. Courcelle sokağında...

Komiser kaşlarını çattı:

— Ama demin Saint - Cloud'daki köşkünde demiştiniz..

— Köşke hapsedilen babam.. Babamı Saint - Gaudens hapsettiriyor..

— Kont de Saint - Gaudens mi pederinizi hapsettiriyor? Ne diye?

— Ben sigortadan iki milyon frank alayım diye..

—Ne münasebet?.. Doğrusu anlamıyorum. Bahusus şikâyette bulunan da sizsiniz..

Komiser muhavereye bir nihayet vermek üzere ayağa kalktı.

— Pekâlâ, bakalım madam.. dedi. Tahkikat yaparız.. İsminizi lûtfen tekrar eder misiniz?..

— Estelles des Carpettes.. Comédie Française'den..

Komiserin çehresi aydınlandı.

— Yaaaa...

Anlamıştı...

Bak şu kadının kurnazlığına.. Gazetelere ismini yazdırıp kendine reklâm ettirmek için "İnci gerdanlığımı kaybettim!,, «Gece üstüme hırsızlar hücum etti!» gibi yalanlardan daha kurnazca bir yalan uydurmuş.

Komiser işin içyüzünü anladıktan sonra gayet nazikâne ve mütehalikâne davranmıya, yalandan fazla bir inanganlık göstermiye başladı.

O derecede ki Estelle çıkıp gitmeden evvel komiserin bu nezaketine mukabil ona Flipote rolünü oynıyacağı gece için iki koltuk bileti bırakmak lüzumunu hissetti.

Sonra, bu ilk teşebbüsü Parise döndükten sonra Polis Müdürlüğüne müracaat etmesine mâni olmadı. Meseleyi anlatınca oradakiler öteki kadar da anlamadılar. Fakat tiyatro artisti olduğunu söylediği zaman biraz anlar gibi oldular.

Estelle teşebbüslerinin cesaretkırıcı tesirini farkedecek kadar zeki idi.

Evine döndü.

Kontun sorduğu suallere bir omuz silkmesi ile mukabele etti.

Akşam yemeğinden sonra Comédie Française'e gitti ve artist localarında şiddetli hükümler aldı... Yeni sahne hayatına girmiş bir kız, en parlak yıldızın henüz aklına getiremediği romanvari bir entrikada başrolü alsın!.

Vaka hiç kimsenin hoşuna gitmedi. Bunu ölçülü bir bürudetle kendisine hissettirdiler.

Başa çıkamıyacağını anlayınca "Grand Quotidien,, gazetesine gitti.

Orada hikâyesini alâka ile dinlediler. Tam aradıkları şeydi. Estelle des Carpette daha kapıdan dışarı çıkmamıştı ki Heyetitahririye Müdürü masa başında şu serlevha üzerine abandı:

GARİP BİR VAK'A

Comédie - Française artistlerinden biri, otomobilli haydutlar tarafından kaçırılarak Saint - Cloud'da hapsediliyorsa da babası tarafından kurtarılıyor.

Estelle konuşurken vak'a muharririn zihninde kendi kendine tertip ediliyordu.

Genç kadın gayet rahatsız bir gece geçirdi ve sabaha kadar üstündeki odada Kontun bir aşağı bir yukarı dolaştığını işitti. Her halde Hubert de Saint - Gaudens'i de uyutmıyan sebepler mevcuttu.

Ertesi günü, hizmetçisini hayretler içinde bırakarak saat sekiz buçukta yataktan fırladı. Doğru postahaneye koştu ve şu telgrafı çektirdi:

Madam de Saint - Gaudens
Mimoza Villâsı
CANNE

Zevciniz ağır hastadır. Hemen geliniz.

Estelle des Carpettes

FASIL XII

Kontes de Saint Gaudens kocasını nerede buluyor?

Kontes de Saint - Gaudens gece saat onda Lyon istasyonunda trenden indiği zaman ufak bir sürpriz karşısında kaldı.

Estelle des Carpettes kendisini bekliyordu.

Kontes biraz bozularak:

— Matmazel!... dedi.

Sonra bu derece usûlsüz bir hareketin mutlaka pek mühim bir sebebi olacağını düşünerek kendini topladı ve adeta fısıldar gibi:

— Yoksa kocam?..

Genç kadın cevap verdi:

— Müsterih olunuz madam.. Kocanız turp gibi....

(Devamı var))

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az olmamak üzere her isteyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba veya kayıkta teslim çuvalda Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50 Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekeri birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir. Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş ederek bedelinin temamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâttan istifade ederler.

Adres: İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40-30 Telgraf adresi: İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.

4916

Asipirol Necati; grip, nezle, baş ve diş ağrılarının kat'î ilâcıdır. Deposu: Bahçekapıda Salih Necati 6684 5847

Istanbul Ziraat Bankasından:

Sıra No.	Semti	Mahallesi	Sokağı	Cinsi	Hissesi	Emlâk No.	Hisseye göre muhammen kıymeti
668	Kadıköy	Osmanağa	İşkembeci	Kâgir dükkân üstü odalar ve bahçe	1/2	25	2550 T. L.
669	„	Caferağa	İzzetbey	Ahşap hane ve bahçe	1/2	12	2500 „
670	„	„	İskelecaddesi	Kâgir dükkân ve üstü odalar ve bahçe	1/2	60	3500 „
671	Feriköy	Birinci kısım	Çoban	Ahşap iki hane	2/5	26-26/1	600 „
672	Beyoğlu	Yenişehir	Kilise	Ahşap hane	56/720	45	120 „
673	„	„	Salhane	„	1/2	28	600 „
674	„	„	Peren	Ahşap dükkân ve üzerinde oda ve bahçe	Tamamı	61	700 „
675	„	„	Keresteci	Elyem arsa zira 106	1/4	18	60 „
676	Bakırköy	Zeytinlik	Taşevler	Arsa zirai 333	Tamamı	10/1	330 „
677	„	„	„	„ 346	„	10/2	340 „
678	„	„	„	„ 219	„	10/3	220 „
679	„	„	„	„ 507	„	10/4	500 „
680	„	„	„	„ 199	„	10/5	200 „

Yüzde yedi buçuk pey akçelerile ihale bedelleri nakden veya gayrimü badil bonosile ödenmek üzere yukarıda evsafı yazılı gayrimenkuller açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır. Kat'i ihaleleri 14-9-933 perşembe günü saat 15 tedir. Müzayedeye iştirak edecekler müzayede günü saat on dört buçuğa kadar pey akçeler ini yatırmaları lâzımdır. Şartname bankamız kapısına asılmıştır. Senei haliye vergisile belediye rüsumu müşteriye aittir.

3 üncü Kolordu ilânları

Çatalca Müstahkem Mevki ihtiyacı için 8,000 kilo Sade yağı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 6 Eylül 933 çarşamba günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartname ve evsafı görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel teklif ve teminat mektuplarile Fındıklıda Üçüncü Kol Ordu Satın alma Komisyonuna müracaatları. (296) (4134) 5503

* * *

Darıca Askerî Satınalma Komisyonundan: Darıcadaki kıt'at ihtiyacı için açık münakasa ile 6,000 kilo şeker satın alınacaktır. İhalesi 10 Eylûl 933 pazar günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya girmek için o gün ve vaktinden evvel Darıcada Askerî Satınalma komisyonuna müracaatları (3259) (4267) 5669

* * *

7. K. O. hayvanatı ihtiyacı için 1400 giyim nala teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla ihalesi 4 Eylûl 933 pazartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (325) (4484) 5920

* * *

1. F. İhtiyacı için 800,000 kilo Oduna teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla ihalesi 4 Eylül 933 pazartesi günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel teminatları ile birlikte Fındıklıda üçüncü Kol Ordu Satın alma komisyonuna gelmeleri. (327) (4486) 5921

* * *

K. O. Kıt'aları ihtiyacı için pazarlığa konan 1430 ton odunna teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla ihalesi 4 Eylül 933 pazartesi günü saat 14,30 dadır. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda Üçüncü Kol Ordu Satın alma Komisyonuna gelmeleri. (328) (4487) 5922

* * *

Çatalca Mst. MV. Kıt'atı ihtiyacı için 40,000 kilo Fırın odununa teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden ikinci pazarlığı 4 Eylül 933 pazartesi günü saat 15 te yapılacaktır. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa gireceklerin de o gün ve vaktinden evvel teminatlarile birlikte Fındıklıda K. O. Satın alma komisyonuna müracaatları. (329) (4488) 5923

* * *

Gümüş suyu ve Haydar paşa hastaneleri ihtiyacı için pazarlığa konan 745 ton Lave marin kömürüne teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden tekrar pazarlığa konmuştur. İhalesi 2 Eylûl 933 cumartesi günü saat 11 dedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O.SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (326) (4485) 5943

* * *

Çatalca Mst. MV. Kıt'atı ihtiyacı için 30,000 kilo Un satın alınacaktır. İhalesi 3 Eylûl 933 pazar günü saat 16 dadır. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa gireceklerin de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda Üçüncü Kol Ordu Satın alma komisyonuna müracaatları. (330) (4489)

* * *

1. F. Kıt'atı ihtiyacı için 36.000 kilo Un satın alınacaktır. İhalesi 3 Eylûl 933 pazar günü saat 15,30 dadır. Pazarlığa gireceklerin şartnameyi görmek üzere her gün ve münakasaya iştirâk için de muayyen vakitte Fındıklıda K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (324) (4483)

* * *

K. O. Kıt'atı ihtiyacı için 36.000 kilo Un satın alınacaktır. İhalesi 3 Eylül 933 pazar günü saat 15 tedir. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve pazarlığa girecek lerin de o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. na müracaatları. (323) (4482)

* * *

1. F. Kıt'aları ihtiyacı için 35,000 kilo una teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla ihalesi 3 Eylül 933 pazar günü saat 14,30 dadır. Isteklilerin şartnamesini ögrmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna gelmeleri. (321) (4480)

* * *

K. O. ya bağlı kıt'alar ihtiyacı için 35,000 kilo una teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden pazarlıkla ihalesi 3 Eylül 933 pazar günü saat 14 tedir. İsteklilerin şartnamesini görmek üzere her gün ve pazarlığa girmek için o gün ve vaktinden evvel Fındıklıda 3. K. O. SA. AL. KOM. nuna müracaatları. (322) (4481)

Istanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Alpullu'da dörtyüz metre murabba sahada inşa edilecek postahane, kahvehane, aşçı dükkânlariyle diğer dört dükkânın inşaatı bir grup halinde münakasaya konmuştur. Kat'i ihalesi 15 Eylûl 933 çarşamba günü saat onbeşte yapılacaktır. Taliplerin şartname, vahidi fiat ve resimlerini görmek üzere cumartesi, salı günleri öğleden sonra şirketin 4 üncü Vakıf Hanındaki merkezine müracaatları.

Akşam Erkek Sanat Mektebi

Kayıt muamelesine başlanmıştır. 8 Eylûle kadar devam edilecektir. Eski talebenin de bu müddet içinde kayıtlarının yenilenmesi ve 932 - 933 mezunlarının şahadetnamelerini alabilmeleri için 4 vesika fotografı getirmeleri lâzımdır. (4310) 5752

İstanbul Sıhhî Müesseseler Satınalma Komisyonu Reisliğinden:

Şişli Çocuk ve Emrazı Akliye ve Asabiye hastanelerine 1933 malî senesi için lüzumu olan yerli ve takasa tâbi ecnebi malı ilâçlar olbaptaki şartnamesi veçhile ve 12 Eylûl 933 salı günü saat 15 de kapalı zarf usulile ihale edilmek üzere münakasaya konmuştur. İsteklilerin müracaatları. (4344) 5764

Şişli Sıhhat Yurdu

Türk Anonim Şirketinden:

Bilânçonun tetkiki ve hususatı sairenin ihzarı lüzumuna binaen tehir edilen 932 senesi hissedaranın adiyen içtimai 16 Eylül 933 tarihine müsadif cumartesi günü saat on altı buçukta şirket merkezinde vukubulacaktır. Birinci içtima rüznamesi ikmal ve Meclisi İdarenin intihap edilen heyetinin raporları ve muhtelif teklifat hakkında kararlar ittihaz ve intihap meselesi müzakere edilecektir. Hissedaranın usulen müracaatla dühuliye varakalarını almaları lüzumu ilân olunur. (6858)

Meclisi İdare

Beyoğlu İngiliz Kız Mektebi

Mektep 20 Eylül 1933 çarşamba günü açılacaktır. İzahat almak için her zaman mektebe müracaat olunur.

Kayıt ve kabul muamelesi için 11 Eylülden itibaren Cuma ve Pazardan maada hergün 10-12,30 kadar mektep müdiriyetine müracaat olunur. (6856)

Ekmek ilânı

İstanbul Ziraat Mektebi Müdürlüğünddn:

İstanbul Ziraat mektebinin dokuz aylık ihtiyacı olan ekmek kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş ve 26-9-933 tarihine müsadif salı günü saat 15 te ihalesinin icrası takarrür etmiştir. Talipler şeraiti görmek için her gün ve iştirak için de teminat parasile birlikte yevmi mezkûrda İstanbul Maarif Müdiriyeti binasındaki Liseler muhasebeciliği nezdinde müteşekkil Ziraat Mektebi mübayaat komisyonuna müracaatları. (4455) 5906

Istanbul Posta T. T. Baş Müdürlüğünden:

1 — Posta işleri Müdürlüğünde münhâl iki otuzar lira maaşlı birinci sınıf ve bir 25 lira maaşlı ikinci sınıf tetkik memurluklarile iki 22 şer ve bir 20 lira maaşlı memurluklara müsabaka ile memur alınacaktır.

2 — 30 ve 25 lira maaşlı tetkik memurluklarına alınacakların yüksek mektep mezunu olması veya diğer devlet devairinde bulunanlardan veya bulunmuş olanlardan bu memuriyetlere muhassas maaşa terfi hakkını kazanmış olmaları ve eyi tercüme ve tesvit yapacak derecede fransızca bilmeleri şarttır. Diğer memuriyetlere alınacakların buna yakın fransızca bilmeleri lâzımdır.

3 — Taliplerin yaşı otuzdan fazla olmayacaktır.

4 — İmtihan 10 Eylül 933 pazar günü saat 14 te Ankarada Posta işleri Müdürlüğünde müteşekkil İmtihan komisyonu ve İstanbul da Posta ve Telgraf Baş Müdürlüğü Encümen Huzurunda yapılacaktır.

5 — Talip olanların Ankarada Umumî Müdürlüğe ve İstanbulda Baş Müdürlüğe 9 Eylül 933 akşamına kadar istidalarına icap eden vesaiki rapt ederek müracaat etmeleri ilân olunur. (4425) 5925

Çanakkale Nafıa Başmühendisliğinden:

Ezine - Ayvacık yolunun 0+000 kilometrosundan 12/687 kilometrosuna kadar olan kısmının tesviyei turabiye, imalâtı sinaiye, şose inşaatı 11-9-933 tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ihale edilmek üzere kapalı zarf usuliyle münakasaya konmuştur. Bu inşaatın bedeli keşfi 124811 lira 56 kuruştur.

Münakasaya iştirâk edecekler (661) numaralı müzayede ve münakasa kanununun mevadı mahsusasma tevfikan teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat on beşe kadar Çanakkalede makamı vilâyete tevdi etmeleri lâzımdır.

Münakasaya konulan mezkûr yolun evrakı keşfiye ve şartnamesini görmek ve fazla tafsilât almak isteyenlerin Ankarada yollar umum müdürlüğüne ve İstanbul, Çanakkale başmühendisliklerine müracaat etmeleri ilân olunur. (4471) 5928

Deniz Gedikli Küçük Zabit Hazırlama Mektebine talebe alınıyor

Istanbul Deniz Kumandanlığından

1 — Ortamektep derecesinde olan Deniz Gedikli Küçük Zabit Hazırlama Mektebinin birinci sınıfına girmek isteyen 15 : 18 yaşındaki ilk tahsilini bitirmiş gençler 1 Eylûl 933 den 1/1 ci teşrin 933 tarihine kadar İstanbul'da Kasımpaşada tersane dahilinde Gedikli mektebi müdüriyetine, Ankara Deniz Müsteşarlığına, İzmitte Mm. Üs. Bh. Kumandanlığına, ve Vilâyetlerde Askerlik Şubelerine mevkiin en büyük Askerî makamına müracaat edebilirler.

2 — İlk tahsilini ikmal etmiş olupta 18 yaşını bitirmiş olan ve denizle ülfeti bulunan 20 isteklide mektebi bu sene bitiren talebe ile birlikte talim ve terbiyeye tabî tutulmak üzere doğrudan doğruya Gedikli neferi olarak alınacaktır.

3 — Verilecek istida sureti ile bu istidaya ilişdirilecek vesikalar bastırılmıştır. Bunları almak kabul şartlarını anlamak için isteklilerin 1 inci maddede müracaatları lâzımdır. (4412) 5855

Erciş Askerî satın alma Komisyonundan:

Çaldıran hudut 933 senesi ihtiyacı olan yetmiş bir bin sekiz yüz kilo fabrika ununun kapalı zarf usulile münakasası yapılacağından talip olanların yüzde yedi buçuk teminatlariyle birlikte 13-9-933 tarihine müsadif çarşamba günü saat 9 da Erciş Askerî satın alma komisyonu binasında içtimada bulunacak olan komisyonumuza müracaatları. (4370) 5810

Mülkiye Mektebine Alınma Şartları

Mülkiye Mektebi Müdürlüğünden:

1- Talipler yaşça 18 den küçük ve 25 ten büyük olmamalı, Lise mezunu bulunmalı, sağlam olmalı.

B- Taliplerin, nufus kâğıdı, sağlamlık raporu çiçek aşısı kâğıdı ve altı tane 4,5X6 büyüklüğünde fotografı bir istidaya iliştirerek Yıldızdaki Mülkiye mektebi müdürlüğüne 1-9-933 tarihinden itibaren Cumartesi, Pazartesi, Perşembe günleri saat ondan on altıya kadar müracaat eylemeleri lâzımdır.

Müracaatın ve taşrada bulunanlar için filen mektepte bulunmanın son günü 25-9-933 dür.

Evrakı müsbitenin asılları mektep idaresine verilmek icap eder. Taliplerin adedi idarece alınacak miktardan fazla olursa aralarında Türkçe, felsefe, içtimaiyat, riyaziyye, tabiiye, tarih, coğrafiya ve ecnebî lisanı derslerinden müsabaka imtihanı yapılır. [4506]

İstanbul Amerikan Koleji

KIZ KISMI — Amerikan Kız Koleji, Arnavutköy — Tel: 36.160

ERKEK KISMI — Robert Kolej. Bebek — Tel. 36.3

Mektep İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyarı olarak mütehassıs muallimler tarafından öğretilir. Aile hayatı yaşatılır. Terbiye sistemi Amerikan olmakla beraber millî terbiye ve kültüre sonderece ehemmiyet verilir. Mektebin mükemmel bir ticaret şubesi vardır.

ÜNİVERSİTE BAKALORYASINA HAZIRLAR

Kütüphaneleri mükemmeldir ve talebenin vukuflarma, fikrî terbiyelerine hizmet eder. Sıhhî terbiye verir, kız ve erkek beden terbiyesi sporları ile gençleri bedenen ve ruhen yükseltir.

Neharî ve leylî ücretlerinde tenzilât vardır.

MÜHENDİS KISMI: Amelî ve nazarî elektrik, makine ve ve nafia mühendisi yetiştirir.

SANAYİ KURLARI: Elektrik ve tesviyeci ustabaşı ve makinist yetiştiren iki senelik amelî kurlardır.

1 Ağustostan itibaren Salı ve Cuma günleri 9 - 12 ye kadar kayıt yapılır.

1 Eylülden itibaren Pazardan maada hergün 9 - 12 ye kadar kayıt yapılır.

Dersler 23 Eylül Cumartesi günü başlıyacaktır.

Fazla malûmat için mektupla da müracaat olunabilir. (4276)

5695

Almanyaya gidecek seyyahlara

Almanyada mütemekkin olmayan kimselerle orada muvakkaten sakin olan talebe tarafından istimal edilebilecek:

REİCHSMARK Lık

Seyyah Çeklerinin

pek müsait şeraitle mübayaası mümkündür.

Bu hususta mufassal izahat almmak üzere:

Osmanlı Bankasının Galata idare merkezindeki Havalât Kalemine müracaat edilmesi ilân olunur.

5806

Feyziati Liseleri Müdürlüğünden:

1 — İlk, Orta ve Lise kısımları mezuniyet ve sınıf imtihanlarına 2 Eylûl cumartesi günü başlanacaktır.

Proğram mektepten öğrenilebilir.

2 — Derslere 11 Eylûl pazartesi günü başlanacaktır. (6641)

5795

Afyon Vilâyetinden:

Afyon - Kütahya yolunun (6161) lira bedeli keşifli 11+836 — 26+000 kilometr eleri arası 17-9-933 tarihine müsadif pazar günü saat on beş otuzda encümeni vilâyette ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile münakasaya konuldu. Keşifnameyi görmek ve fazla malûmat almak isteyenlerin encümeni vilâyete ve Nafia baş mühendisliğine kapalı zarf usulile evrak ve vesaiki kanuniyeleri ile müracaatları ilân olunur. (4422)

5872

Nişantaşında tramvay caddesinde kendi mülkü olan binada

Kız ve Erkek **Feyziye Lisesi** Leylî ve Neharî

Memleketimizin en eski hususî lisesidir. " Feyziye mektepleri cemiyetinin „ idaresi altında manevî bir şahsiyettir.

Kazanç müessesesi olmadığından ücret vesair hususlar hakkında talebesine her türlü kolaylığı gösterir

Mektep, talebenin sıhhati ve terbiyesi ile ayrı ayrı uğraşabilmek için azamî 150 leylî talebe kabul eder ve her sınıfta otuz beşten fazla mevcut bulundurmaz.

Mezuniyet ve İkmal imtihanlarına 2 Eylûlde ve derslere 11 Eylûlde başlanacaktır.

Kayıt muamelesi cumadan maada her gün yapılır.

Mektebin tarifnamesini isteyiniz. Telefon: 44039 6700 5882

İstiklâl Lisesi Müdürlüğünden:

1— İlk - orta ve lise kısımlarına kız ve erkek leylî ye neharî talebe kaydına başlanmıştır.
2— Müdiriyet müracaatları Cumadan başka hergün kabul eder.
3— Leylî ve neharî bütün ücretlerde mühim nisbette tenzilât yapılmıştır.
4— Arzu edenlere tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis Merkezi arkası - Tel. 22534 (6462) 5574

ANADOLU

Türk Sigorta Şirketi

4 Üncü Vakıf Han İstanbul

Ihtiyat ve Sermayesi: (1.000.000) Türk Lirasıdır.

Nama muharrer hisse senetlerinin (% 60) ı Türkler elindedir.

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil olunmuştur. İdare meclisi ve müdürler heyeti ve memurları kâmilen Türklerden mürekkep yegâne Türk Sigorta Şirketidir. Türkiyenin her tarafında (200) ü geçen acentalarının hepsi Türktür. Türkiyenin en mühim müesseselerinin vebankalarının sigortalarını icra etmektedir.

Yangın, Hayat, Nakliye, Kaza, Otomobil

sigortalarını en iyi şeraitle yapar. Hasar vukuunda zararları sür'at ve kolaylıkla öder.

Telgraf: İMTİYAZ - Telefon: İst. 20531 4906

LEYLI - NEHARI - KIZ - ERKEK

Inkılâp Liseleri

Ana - İlk - Orta ve Lise sınıfları

Müessisi : Nebi Zade Hamdi

Kayit ve kabul muamelesine başlamıştır. Resmî mekteplere muadeleti Maarif Vekâletince tasdik edilmiştir. Güzide ve muktedir bir talim heyetine maliktir.

Ecnebî lisanı tedrisatına ilk kısmın son iki sınıfından başlanır.

Dersler haricinde ayrıca parasız lisan kurları vardır.

Cumadan mada her gün saat 14 ile 16 arasında müracaat olunabilir.

Cağaloğlu Yanık Saraylar Caddesi —Tel: 20019 [6804] 5940

Yüksek Deniz Ticaret Mektebi Müdürlüğünden:

Mektebe kayıt ve kabul edilecekler için bilinmesi lâzımgelen hususat bervechi atidir.

1 — Mektep, ikisi tâlî ikisi Yüksek olmak üzere dört senedir. Leylî ve meccanidir, gayesi tüccar gemilerine kaptan ve makinist yetiştirmektir.

2 — Mektebin yalnız tâlî birinci sınıfına talebe kabul edilir. Bunların on beş yaşından küçük ve on sekiz yaşından büyük olmamaları ve lise dokuzuncu sınıfı ikmal veya bu derece tahsil gördüklerini alel'usul ispat ve tastik ettirmiş bulunmaları veyahut beş sınıflı San'at mekteplerini bitirmiş olmaları meşruttur.

3 — Taliplerin mektep müdüriyetine hitaben yazacakları istid'alarına hüviyet cüzdanlarını, aşı kâğıtlarını, mektep şahadetname veya tasdiknamelerini ve polisce musaddak hüsnühal ilmühaberlerini ve velilerinin muvazzah adres ve tatbik imzalarını ve dört adet vesikalık fotoğraflarını rapt etmeleri lâzımdır.

4 — Taşradan gelüpte mektebe kabul edilen fakir talebelerin yol masrafları, " bulundukları vilâyet ve kazaların meclisi idarelerinden musaddak fakrihal mazbatalarını ve mektebe gelmek için hanği vasıta ile seyyahat ettiklerini gösterir ve memurini aidesince musaddak ilmühaberlerini ibraz etmeleri şartıla " Mektep idaresince tesviye edilir.

5 — Kayıt muamelesi 1 T. Evvel 933 tarihine kadardır. Taliplerin muayenei iptidaiye için yevmi mezkûrda müsadif pazar günü saat on üçte bizzat mektepte bulunmaları lâzımdır. (3922) (5643)

Sihhat ve Içtimaî Muavenet Vekâletinden:

Ankara Nümune Hastahanesi yeni paviyonu muhtelif şubeleri için 766 kalem cerrahî ve tıbbî âlât, edevat ve eçhize kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur. İhalesi 14 - 9 - 933 Perşembe günü saat on beşte Ankarada Vekâlet binasında mahsus komisyonu tarafından yapılacaktır. Münakasaya iştirak etmek istiyenlerin şartname ve listelerini Ankarada Vekâlet İçtimaî Muavenet Umum Müdürlüğünden ve İstanbulda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğünden (5) lira mukabilinde almaları ve şartnamesi veçhile hazırlanmış vesaik, pey akçesi ve teklif mektuplarını ve taraflarından imza edilmiş şartname ve listelerini muayyen vaktinde mezkûr komisyona vermeleri ilân olunur,. (4356)

5843

Dr. İHSAN SAMİ

Tıfo ve Paratifo Aşısı

Tifo ve Paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri çok kat'ı muafiyeti pek emin bir aşıdır. Ecza depolarında bulunur. (5959)

5114

İstanbul, Galata Leylî ve Neharî

Avusturya; Sen Jorj

Orta kız mektebi Ticaret ve lisan İhzarî şubeleri vardır

9 Eylûlde ikmal imtihanlarına ve 11 eylûlde derslere başlanacaktır. Pazar ve cumadan maada 21 Ağustostan itibaren talebe kaydına baslanmıştır. [6583]

5770

Dr. A. KUTİEL

Karaköy, Topçular caddesi No. 33

5936 4917

Naim Vapur İdaresi

İzmir Sürat Postası

ADNAN vapuru

Her **Perşembe** günü saat tam 18de doğru **İZMİR'e** hareket eder. Tafsilât için Galata Gümrük karşısında Site Fransez Han No. 12 Tel: 4 1041

[6747] 5911

Deniz Yolları İşletmesi ACENTALARI:

Karaköy - Köprübaşı Tel. 42362

Sirkeci Mühürdar zade han

Telefon: 22740

AYVALIK

ARALIK POSTASI

ANTALYA

vapuru 31 Ağustos Perşembe günü saat 17 de İdare rıhtımından kalkar. GİDİŞ'te Gelibolu, Çanakkale, Bozcaada, Küçükkuyu, Altınoluk, Edremit, Burhaniye ve Ayvalığa; DÖNÜŞ'te Ayvalık, Burhaniye, Edremit, Altınoluk, Küçükkuyu, Bozcaada, Çanakkale ve Geliboluya uğrar. (4496) 5932

KARADENiZ

SÜ'RAT POSTASI

KARADENiZ

vapuru 31 Ağustos Perşembe günü saat 18 de Galata rıhtımından kalkar. GİDİŞTE: İnebolu, Samsun, Ordu, Gireson, Trabzon, Rize ve Hopa'ya; DÖNÜŞTE: Hopa, Pazar, Rize, Trabzon, Gireson, Ordu, Samsun ve İneboluya uğrar.

" Evvelce yapılmakta olan çarşamba postası kaldırılmıştır." (4497) 5933

İKİNCİ

İzmir Sür'at Postası

SAKARYA

vapuru 1 eylûl CUMA on dörtte Galata rıhtımından doğru İzmire ve İzmirden pazartesi günü on altıda doğru İstanbula kalkar. (4520)

5952

MUSTAFA CEMAL VAPURLARI

Zonguldak - Bartın

Sürat Postası

BURSA

Vapuru 31 Ağustos

PERŞEMBE

akşamı saat 19 da Galata rıhtımından hareketle (Ereğli, Zonguldak, Bartın, Amasra, Kuruceşile ve Cide) ye azimet ve avdet edecektir.

Galata Küçük Rıhtım No. 4 - 5

Telefon: 40913(6776)

Emlâk ve Eytam Bankası ilânları

Şubemiz Mütekaidin Eytam ve Eramil iskonto muamelâtına ve muamelelerin günü gününe intacına aşağıda yazılı günlerden itibaren başlanacaktır.

Beyoğlu, Kasımpaşa, Üsküdar	6.9.933 - 11.9.933 - 16.9.933 - 20.9.933
Eminönü, Yalova, Sarıyer, Bakırköy, Adalar	7.9.933 - 12.9.933 - 17.9.933 - 21.9.933
Kadıköy, Beşiktaş	9.9.933 - 13.9.933 - 18.9.933 - 23.9.933
Fatih, Eyüp, Samatya	10.9.933 - 14.9.933 19.9.933 - 24.9.933

(4450)

5926

Umumî Neşriyat ve Yazı İşleri Müdürü ETEM İZZET
Gazetecilik ve Matbaacılık T. A. Ş.